

ΠΑΝΤΕΙΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

PANTEION UNIVERSITY OF SOCIAL AND POLITICAL SCIENCES



ΣΧΟΛΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Διεθνές Δίκαιο & Διπλωματικές Σπουδές

Ταχεία απόλυση πλοίου : Ζητήματα Διεθνούς Δικαίου & η
πρακτική του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της
Θάλασσας

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κασσιανή Χ. Ζήση

Αθήνα, 2020

Τριμελής Επιτροπή

κ. Γρηγόριος Τσάλτας Ομότιμος Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

κ. Ντανιέλλα-Μαρία Μαρούδα Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου

κ. Πέτρος Λιάκουρας Καθηγητής Πανεπιστημίου Πειραιά



Copyright © Κασσιανή Χ. Ζήση, 2020

All rights reserved. Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Απαγορεύεται η αντιγραφή, αποθήκευση και διανομή της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής εξ ολοκλήρου ή τμήματος αυτής, για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η ανατύπωση, αποθήκευση και διανομή για σκοπό μη κερδοσκοπικό, εκπαιδευτικής ή ερευνητικής φύσης, υπό την προϋπόθεση να αναφέρεται η πηγή προέλευσης και να διατηρείται το παρόν μήνυμα. Ερωτήματα που αφορούν τη χρήση της μεταπτυχιακής διατριβής για κερδοσκοπικό σκοπό πρέπει να απευθύνονται προς την συγγραφέα.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών δεν δηλώνει αποδοχή των γνώμων της συγγραφέως.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη.....	6
Εισαγωγή.....	7
Δομή & σκοπός της μελέτης.....	9
Μεθοδολογία.....	10
Όρια της έρευνας.....	11
Προκλήσεις.....	12
Κεφάλαιο 1 ^ο : Η διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου.....	13
1.1.Οι προβλέψεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982.....	13
1.1.1.Το Άρθρο 287 : Επιλογή διαδικασίας.....	13
1.1.2.Το Άρθρο 292 : Ταχεία απόλυση πλοίων και πληρωμάτων.....	14
1.1.3.Το Άρθρο 73 : Εφαρμογή νόμων και κανονισμών του παράκτιου κράτους.....	19
1.1.4.Το Άρθρο 220 : Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια κράτη.....	21
1.1.5.Το Άρθρο 226 : Διεξαγωγή έρευνας σε ξένα πλοία.....	23
1.2. Οι προβλέψεις του Κανονισμού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας.....	24
1.2.1.Το Άρθρο 110.....	25
1.2.2. Το Άρθρο 111.....	26
1.2.3.Το Άρθρο 112.....	27
1.2.4. Το Άρθρο 113.....	28
1.2.5.Το Άρθρο 114.....	29
1.3.Περιπτώσεις κράτησης πλοίου κατά τις οποίες είναι ανέφικτη η εφαρμογή της διαδικασίας ταχείας απόλυσης.....	30
Κεφάλαιο 2 ^ο : Οι υποθέσεις ταχείας απόλυσης πλοίου: Συνοπτική παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών & διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου.....	34
2.1. Η υπόθεση Saiga (Άγιος Βικέντιος & Γρεναδίνες κτ. Γουινέας).....	34
2.2. Η υπόθεση "Camouco" (Παναμάς κατά Γαλλίας).....	35
2.3. Η υπόθεση "Monte Confurco" (Σεϋχέλλες κατά Γαλλίας).....	37
2.4. Η υπόθεση "Grand Prince" (Μπελίζ κατά Γαλλίας).....	38
2.5. Η υπόθεση "Volga" (Ρωσική Ομοσπονδία κατά Αυστραλίας).....	39
2.6. Η υπόθεση "Juno Trader" (Άγιος Βικέντιος & Γρεναδίνες κατά Γκινέας-Μπισσάου).....	40

2.7. Η υπόθεση "Hoshinmaru" (Ιαπωνία κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας)	41
2.8. Η υπόθεση "Tomimaru" (Ιαπωνία κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας)	42
Κεφάλαιο 3ο : Τα προκαταρκτικά ζητήματα ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας	43
3.1. Η δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας	44
3.2. Ζητήματα παραδεκτού	46
3.2.1. Ο χρόνος υποβολής της αίτησης στο Δικαστήριο	46
3.2.2. Η αρχή lis pendence	48
3.2.3. Η εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων	49
3.3. Locus Standi / Ζήτημα ιδιωτών	51
Κεφάλαιο 4ο : Τα ειδικά ζητήματα της ταχείας απόλυσης πλοίου	53
4.1. Καθεστώς πλοίου	53
4.1.1. Η κατάσχεση πλοίου	53
4.2. Καθεστώς πληρώματος	56
4.2.1. Η απαγόρευση φυλάκισης του πληρώματος	57
4.3. Κριτήρια ορισμού εύλογης εγγύησης	58
4.3.1. Η εγγύηση μη οικονομικής φύσης	61
4.4. Ζήτημα σημαιών ευκαιρίας & γνήσιου νομικού δεσμού	63
Συμπεράσματα	65
Βιβλιογραφία	67
Ξενόγλωσση Αρθρογραφία (Με αλφαβητική σειρά)	67
Νομολογία Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαίου Θαλάσσης (Με χρονολογική σειρά)	69
Πηγές από το Διαδίκτυο (Εφημερίδες κ.λπ.)	87
Γενική Βιβλιογραφία	87

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη στόχο έχει να εξετάσει τη διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου, με βάση τις προβλέψεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Ειδικότερα, θα αναλυθούν τα άρθρα της Σύμβασης που αφορούν στην ταχεία απόλυση πλοίου, πρωτίστως το άρθρο 292. Ακόμη, θα εξεταστεί ο Κανονισμός του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας, αναφορικά με τις προβλέψεις για την εκδίκαση των υποθέσεων ταχείας απόλυσης. Στη συνέχεια, θα εξεταστούν οι υποθέσεις που έχουν υποβληθεί στο Δικαστήριο, με νομική θεμελίωση το άρθρο 292. Ειδικότερα, θα εξεταστούν τα ζητήματα που αφορούν στη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και στο παραδεκτό των υποθέσεων. Περαιτέρω, θα αναλυθούν και τα επιμέρους ζητήματα τα οποία ανέκυψαν στις εν λόγω υποθέσεις. Ειδικότερα, θα εξεταστεί το καθεστώς του πλοίου και του πληρώματος, τα κριτήρια ορισμού εύλογης εγγύησης, η κατάσχεση πλοίου κ.α.

Εισαγωγή

Το διεθνές δίκαιο αποτελεί το θεμέλιο λίθο για την εύρυθμη λειτουργία της διεθνούς κοινωνίας. Ρυθμίζει τις σχέσεις ανάμεσα στους δρώντες –τα κράτη- και φροντίζει για την διατήρηση και συνέχιση του συστήματος, μέσα από την εφαρμογή κανόνων *jus cogens*. Με το πέρασμα των αιώνων και την ολοένα και αυξανόμενη αλληλεπίδραση των κρατών, το διεθνές δίκαιο αναπτύσσεται, δημιουργεί καινούριους κλάδους, εξελίσσει τους υφιστάμενους και προσπαθεί να κάνει αρμονική την συνύπαρξη των δρώντων σε μια παγκοσμιοποιημένη, πλέον, διεθνή κοινότητα.

Όπως εύγλωττα αναφέρει ο καθηγητής Σιούσουρας, «η διαμόρφωση του διεθνούς δικαίου αντανακλά, κατά βάση, τις εκάστοτε ανάγκες της διεθνούς κοινωνίας. Οι ανάγκες αυτές εμφανίζονται, στην πράξη, από τα αποτελέσματα των συσχετισμών δυνάμεων των κρατών που τη συγκεκριμένη ιστορική συγκυρία συνθέτουν τη διεθνή κοινωνία»¹

Σημαντικό κομμάτι αυτού του κλάδου αποτελεί και το δίκαιο της θάλασσας. Τι πραγματεύεται όμως το διεθνές δίκαιο της θάλασσας ; Αποτελεί τμήμα του δημόσιου διεθνούς δικαίου (το κράτος ως υποκείμενο δικαίου) και αφορά στην κυριαρχία και τα κυριαρχικά δικαιώματα του κράτους επί των τμημάτων της θάλασσας που το περιβάλλουν, τον βυθό αυτής και το υπέδαφος.

Ως διακριτός κλάδος του διεθνούς δικαίου, παρουσιάζει μεγάλη εξέλιξη, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας του για τις ανθρώπινες δραστηριότητες, από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα. Η ναυτιλία, το εμπόριο και η αλιεία, αποτελούν για χιλιάδες χρόνια πρακτικές αναγκαίες και προσοδοφόρες, οι οποίες δημιουργούν το δικό τους

¹ Βλ. Σιούσουρας, Π. *"Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Θάλασσας και Ανθρωπιστικό Δίκαιο."* Σιδέρης, Αθήνα (2015), σελ. 341

μικρόκοσμο (cluster) και διαχέουν την επιρροή τους σε πλειάδα άλλων τομέων της οικονομικής και κοινωνικής ζωής, σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η πρώτη φάση του διεθνούς δικαίου της θάλασσας, αναφέρεται στη βιβλιογραφία ως το κλασσικό ή εθιμικό δίκαιο της θάλασσας. Από τον 2^ο αι. π.Χ., η αρχή της ελευθερίας των θαλασσών², αποτελούσε τη θεμελιώδη αρχή για όλα τα κράτη, μέχρι και την κατάργησή της την περίοδο της Αναγέννησης. Το αντίπαλο δέος και ουσιαστικά η μετεξέλιξη της ελευθερίας των θαλασσών, αποτελεί η αρχή της κρατικής κυριαρχίας στα χωρικά ύδατα των παράκτιων κρατών. Το σημαντικό βήμα για την μετάβαση από το εθιμικό δίκαιο, το οποίο εδραζόταν στη βάση της αμοιβαιότητας στην πρακτική των κρατών, στο συμβατικό δίκαιο, έγινε το 1947, με την εκκίνηση της κωδικοποιητικής διαδικασίας από την Επιτροπή Διεθνούς Δικαίου των Ηνωμένων Εθνών. Μετά από επταετή επεξεργασία, το κείμενο υποβλήθηκε στην Πρώτη Συνδιάσκεψη των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, στην οποία συμμετείχαν 86 κράτη.

Η Συνδιάσκεψη αυτή, οδήγησε στις 29 Απριλίου 1958 στην υιοθέτηση τεσσάρων καινοτόμων συμβάσεων, οι οποίες κωδικοποιούσαν για πρώτη φορά, το μέχρι τότε, διεθνές εθιμικό δίκαιο της θάλασσας. Αυτές ήταν οι εξής :

- I. Η Σύμβαση για τη Χωρική Θάλασσα και τη Συνορεύουσα Ζώνη
- II. Η Σύμβαση για την Ανοικτή Θάλασσα
- III. Η Σύμβαση για την Υφαλοκρηπίδα³
- IV. Η Σύμβαση για την Αλιεία και την Προστασία των Ζωντανών Πηγών στην Ανοικτή Θάλασσα

Παρ' όλες τις καινοτομίες, οι Συμβάσεις αυτές δεν κατάφεραν να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στο ταχέως αναπτυσσόμενο πεδίο της έρευνας και εκμετάλλευσης των θαλασσών, με αποτέλεσμα το 1973, να εκκινήσουν οι εργασίες της Τρίτης Συνδιάσκεψης των ΗΕ για το Δίκαιο της Θάλασσας, με συμμετοχή 138 κρατών (95 από τα οποία ανήκαν στον αναδυόμενο Τρίτο Κόσμο).

² Τσάλτας, Γρηγόριος, Μ. Κλάδη-Ευσταθοπούλου. "Το Διεθνές Καθεστώς των Θαλασσών και των Ωκεανών." Σιδέρης, Αθήνα (2003),σελ.79

³ Καθιέρωσε για πρώτη φορά το θεσμό της υφαλοκρηπίδας.

Το 1982, μετά από εννέα έτη σκληρών διαπραγματεύσεων, υπεγράφη στο Montego Bay της Τζαμάικα, η Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας (εφεξής η Σύμβαση), η οποία υπερέχει των Συμβάσεων της Γενεύης. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ το 1994. Κάποιες από τις καινοτομίες που εισήγαγε η Σύμβαση, είναι η καθιέρωση του θεσμού της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (εις βάρος της ανοιχτής θάλασσας), η διεύρυνση της αιγιαλίτιδας ζώνης των παράκτιων κρατών στα 12ν.μ. κ.α.

Στο πλαίσιο της Σύμβασης, καθιερώθηκε και η ίδρυση ενός νέου δικαιοδοτικού οργάνου, του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας (International Tribunal for the Law of the Sea/ ITLOS)⁴, το οποίο αποτελεί την κορωνίδα του Μέρους XV της Σύμβασης, περί ειρηνικής επίλυσης διαφορών των συμβαλλομένων μερών. Το Δικαστήριο εδρεύει στο Αμβούργο της Γερμανίας, δύναται όμως να συνεδριάσει και να ασκήσει τα καθήκοντά του και οπουδήποτε, εκτός έδρας, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο. Το ΔΔΔΘ απαρτίζεται από 21 μέλη δικαστές που εκλέγονται από κατάλογο προτεινόμενων υποψηφίων των χωρών μελών του ΟΗΕ. Το *modus operandi* του Δικαστηρίου καθορίζεται από τον Κανονισμό του (Rules of the International Tribunal for the Law of the Sea). Ξεκίνησε να λειτουργεί το 1997 και μέχρι σήμερα έχει εξετάσει είκοσι εννέα υποθέσεις που αφορούν σε πληθώρα διαφορών , όπως οριοθετήσεις θαλασσίων ζωνών, επιβολή προσωρινών μέτρων, ταχεία απόλυση πλοίων κ.α.

Δομή & σκοπός της μελέτης

Η βασική δομή ανάπτυξης της εργασίας, χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, θα γίνει εκτενής αναφορά στο γενικό πλαίσιο, ενώ στο δεύτερο θα εξεταστούν τα επιμέρους ειδικά θέματα. Αναλυτικά, στο πρώτο κεφάλαιο, θα γίνει

⁴ ITLOS, <https://www.itlos.org>

αναφορά στα άρθρα της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας τα οποία προβλέπουν την διαδικασία ταχείας απόλυσης (287, 292, 73, 220, 226). Ακόμη, θα εξεταστούν τα άρθρα 110 έως και 114 του Καταστατικού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας, τα οποία αφορούν αποκλειστικά στην διαδικασία της ταχείας απόλυσης πλοίου και στα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν οι αντίδικοι για την ορθή διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας. Στο δεύτερο κεφάλαιο, θα γίνει μια συνοπτική παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών των υποθέσεων τις οποίες θα εξετάσουμε, προκειμένου να υπάρχει το απαραίτητο πλαίσιο κατανόησης για κάθε υπόθεση. Ολοκληρώνοντας το πρώτο μέρος, θα έχουμε θέσει το θεωρητικό πλαίσιο (context), ώστε να προχωρήσουμε στο δεύτερο σκέλος της έρευνας, στην εφαρμογή της θεωρίας σε πραγματικές υποθέσεις.

Στο δεύτερο μέρος της έρευνας, θα εξεταστούν τα ειδικά επιμέρους θέματα, τα οποία προκύπτουν κατά την εκδίκαση των εν λόγω υποθέσεων. Σκοπός της μελέτης είναι να ερευνήσει πως εφαρμόζεται η θεωρία, πρακτικά, σε πραγματικές υποθέσεις. Θα πρέπει να τονιστεί πως κάθε μία από τις οκτώ υποθέσεις, θα εξεταστεί κυρίως, ως προς το βασικό ζήτημα που έχει ανακύψει, καθώς σε όλες τις υποθέσεις δεν ανακύπτουν τα ίδια ερωτήματα, ούτε εξετάζονται ακριβώς οι ίδιοι παράγοντες, γιατί, προφανώς, τα πραγματικά περιστατικά διαφέρουν ανά υπόθεση. Ειδικότερα, στο τρίτο κεφάλαιο θα εξετάσουμε τα προκαταρκτικά ζητήματα. Ως προκαταρκτικά ζητήματα εννοούνται, η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου και ζητήματα που άπτονται άμεσα του παραδεκτού των υποθέσεων, ειδικότερα, τον χρόνο υποβολής της αίτησης, την αρχή *lis pendens* την εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων. Τέλος, θα αναφερθεί και το ζήτημα του *locus standi* ενώπιον του Δικαστηρίου. Συνεχίζοντας, στο τέταρτο κεφάλαιο, θα εξεταστούν τα εξειδικευμένα ζητήματα, όπως το καθεστώς πλοίου και πληρώματος, ο ορισμός των κριτηρίων της εύλογης εγγύησης, αλλά και το ζήτημα των σημαιών ευκαιρίας. Τέλος, θα συνοψιστούν όλα τα προαναφερθέντα στο τελικό κεφάλαιο συμπερασμάτων.

Μεθοδολογία

Η παρούσα εργασία άντλησε υλικό πρωτίστως, από τα επίσημα έγγραφα του Διεθνούς Δικαστηρίου του Δικαίου της Θάλασσας, και ειδικότερα από τις γραπτές και προφορικές διαδικασίες κατά την εξέταση των υποθέσεων, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου αλλά και τις διαφορετικές απόψεις που εξέφρασαν οι δικαστές σε κάθε υπόθεση. Περαιτέρω, πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική έρευνα στην βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου, εκτενής χρήση της διαδικτυακής μηχανής Google Scholar για την αναζήτηση πανεπιστημιακών άρθρων σχετικών με το υπό εξέταση ζήτημα, ενώ τέλος, ευρύτερες πληροφορίες αναζητήθηκαν και στο διαδίκτυο.

Ως μελέτη θεωρητικής επιστήμης, η ποσοτική μέθοδος έρευνας (ερωτηματολόγια κ.α.), δεν ενδείκνυται για την εξέταση των εν λόγω ζητημάτων. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά στην εξέταση της νομολογίας Διεθνών Δικαστηρίων, είναι αδύνατον να ποσοτικοποιηθούν οι ιδιαίτερα περίπλοκες αποφάσεις και να κατηγοριοποιηθούν προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα με βάση ποσοστά και αριθμούς. Γι' αυτό το λόγο, προτιμήθηκε η ποιοτική μέθοδος έρευνας, καθώς σύμφωνα με τον Bryman, «η ποιοτική μέθοδος ερευνά το γιατί και το πώς της λήψης αποφάσεων και όχι απλά το τι, πού, και πότε»⁵. Επισημαίνεται, ότι προτιμήθηκε η χρήση των παραπομπών / υποσημειώσεων στο τέλος του κειμένου, ως πιο φιλική προς τον αναγνώστη.

Όρια της έρευνας

Παρά το γεγονός πως το η εν λόγω εργασία πραγματεύεται μια σαφώς καθορισμένη διαδικασία και μία συγκεκριμένη πρόβλεψη μιας διεθνούς Σύμβασης, η οριοθέτηση αποδεικνύεται δύσκολη. Κι αυτό γιατί, πρόκειται για μια καινούρια διαδικασία στο πεδίο του διεθνούς δικαίου, μέσα από την εφαρμογή της οποίας ανακύπτουν ερωτήματα σε πολλά και διαφορετικά πεδία, όπως λόγου χάρη οι διακρατικές σχέσεις, τα οποία όμως δεν θα εξεταστούν σε αυτή την εργασία λόγω

⁵ Alan Bryman, *Social Research Methods* (New York:Oxford University Press, 2008),141.

περιορισμών. Περαιτέρω, ήταν αδύνατη η καθιέρωση κριτηρίου διαχωρισμού των υποθέσεων του Δικαστηρίου, με συνέπεια να πρέπει να εξεταστούν όλες, αναφορικά με τα βασικά ερωτήματα που έχουν τεθεί. Ελλόχευε διαρκώς ο κίνδυνος, του υπερβολικού ζήλου αλλά και ο πειρασμός της εις βάθος ανάλυσης θεμάτων, όπως λόγου χάρη η εθνική νομοθεσία των παράκτιων κρατών, τα οποία μπορεί να παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον, όμως δεν εξυπηρετούν τη συγκεκριμένη έρευνα. Επιπρόσθετα, το καθιερωμένο όριο λέξεων (15,000-20,000), με βάση τον ισχύοντα κανονισμό του ΠΜΣ, θέτει τα απώτατα, τυπικά, όρια της μελέτης, η οποία κάλλιστα, μπορεί να συνεχιστεί στο μέλλον, σε διδακτορικό επίπεδο.

Προκλήσεις

Όπως σε κάθε έρευνα, έτσι και στην παρούσα, υπήρξαν κάποιες προκλήσεις και δυσκολίες. Αρχικά, η πρωτοτυπία του θέματος και η έλλειψη σχετικής βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας στην ελληνική γλώσσα, αποτέλεσαν μια πρόκληση ως προς την αναζήτηση του υλικού. Ακόμη, ο αριθμός των υποθέσεων – εννέα συνολικά - , οδήγησε αναπόφευκτα σε μεγάλο αριθμό υπό εξέταση εγγράφων και στην συνεπακόλουθη παραπομπή αυτών. Τέλος, θα πρέπει να αναφερθεί η αδυναμία πρόσβασης σε πηγές λόγω της πρωτοφανούς κατάστασης της πανδημίας. Ένα ακόμη εμπόδιο που ανέκυψε, ήταν και η εξειδικευμένη ορολογία των αποφάσεων και των Κανόνων του Δικαστηρίου, η οποία έπρεπε να μεταφραστεί από τα αγγλικά και τα γαλλικά στα ελληνικά, ενώ σε όποια σημεία υπήρχε αμφιβολία ως προς τη μετάφραση, ο πρωτότυπος όρος ακολουθεί σε παρένθεση.

Κεφάλαιο 1^ο : Η διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου

Η διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου, αποτελεί μια ρηξικέλευθη πρόνοια της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982. Η εισαγωγή της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης στο πεδίο του διεθνούς δικαίου της θάλασσας και η συνεπακόλουθη δέσμευση τεράστιων περιοχών (200ν.μ. από τις ακτές), οι οποίες μέχρι πρότινος ανήκαν στο καθεστώς της ανοιχτής θάλασσας και εξυπηρετούσαν απρόσκοπτα τη ναυτιλία και την αλιεία, προκάλεσε αντιδράσεις από τα ναυτιλιακά κράτη, αφού έθιγε τα συμφέροντά τους. Στόχος αυτής της πρόβλεψης λοιπόν, είναι να προσπαθήσει να εξισορροπήσει τα δικαιώματα του παράκτιου κράτους με τα δικαιώματα του κράτους σημαίας των πλοίων. Ταυτόχρονα, η πρόνοια για την άμεση –για τα δεδομένα των διεθνών αλλά και εθνικών δικαστηρίων- εκκίνηση της διαδικασίας εξυπηρετεί ουσιαστικά τις διεθνείς ναυτιλιακές δραστηριότητες και την απρόσκοπτη συνέχιση αυτών. Η UNCLOS, αφιερώνει κάποια από τα άρθρα της, αποκλειστικά στην ταχεία απόλυση πλοίου. Αυτά θα αναλυθούν παρακάτω.

1.1.Οι προβλέψεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982

1.1.1.Το Άρθρο 287 : Επιλογή διαδικασίας

Όπως ορίζει μεταξύ άλλων το Άρθρο 287 της Σύμβασης⁶

«1. Όταν υπογράφει, επικυρώνει ή προσχωρεί στην παρούσα σύμβαση ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα, κάθε κράτος είναι ελεύθερο να επιλέξει με γραπτή

⁶ Τα άρθρα της Σύμβασης τα οποία αναφέρονται στα ελληνικά, αποτελούν επίσημη μετάφραση της Σύμβασης και μπορούν να αναζητηθούν στον επίσημο ιστότοπο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας /* Σύμβαση του Μοντέγκο Μπαϊν * /Επίσημη Εφημερίδα αριθ. L 179 της 23/06/1998 σ. 0003 – 0134, [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:21998A0623\(01\)&from=PT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:21998A0623(01)&from=PT)

δήλωσή του, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα μέσα για την επίλυση διαφορών σχετικά με την ερμηνεία ή εφαρμογή της παρούσας σύμβασης.

α) το διεθνές δικαστήριο για το δίκαιο της θάλασσας που ιδρύεται σύμφωνα με το παράρτημα VI 7

β) το διεθνές δικαστήριο της Χάγης 7

γ) ένα διαιτητικό δικαστήριο, συγκροτούμενο σύμφωνα με το παράρτημα VII 7

δ) ένα ειδικό διαιτητικό δικαστήριο συγκροτούμενο σύμφωνα με το παράρτημα VIII για μια ή περισσότερες από τις κατηγορίες διαφορών που καθορίζονται σ' αυτό.»

Συνεπώς, το τετραμερές σύστημα επίλυσης διαφορών για τα συμβαλλόμενα μέρη στη Σύμβαση, ισχύει και για την ταχεία απόλυση πλοίου, προσφέροντας στα κράτη ένα μεγάλο εύρος επιλογών, τουλάχιστον θεωρητικά. Κι αυτό γιατί, στην πράξη, όλες οι υποθέσεις έχουν υποβληθεί στο ITLOS. Υπάρχουν συγκεκριμένες αιτιάσεις γι' αυτή την πρακτική. Ως προς τα διαιτητικά δικαστήρια, η συμφωνία με το αντίδικο κράτος για τη δημιουργία ειδικού διαιτητικού δικαστηρίου και ο συνακόλουθος ορισμός διαιτητών, αποτελεί μια χρονοβόρα διαδικασία, γεγονός που αντιβαίνει στον χαρακτήρα επείγοντος (urgency) που διέπει την ταχεία απόλυση πλοίου. Ως προς το Δικαστήριο της Χάγης, αφενός ο φόρτος υποθέσεων, αφετέρου η έλλειψη κανόνων διαδικασίας αναφορικά με αυτή την εξειδικευμένη περίπτωση, δεν καθιστούν ιδανική την προσφυγή σε αυτό.⁷ Αξίζει να αναφερθεί, πως οι υποθέσεις ταχείας απόλυσης, αποτελούν ένα μεγάλο κομμάτι των εργασιών του Δικαστηρίου, με εννέα από τις είκοσι εννέα υποθέσεις, να αφορούν στην ταχεία απόλυση πλοίου.

1.1.2. Το Άρθρο 292 : Ταχεία απόλυση πλοίων και πληρωμάτων

Ακρογωνιαίο λίθο της διαδικασίας αποτελεί το «Άρθρο 292 για την Ταχεία απόλυση πλοίων και πληρωμάτων

1. Όταν οι αρχές κράτους μέρους κρατούν πλοίο που φέρει τη σημαία άλλου κράτους μέρους και προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το κρατούν κράτος δεν έχει τηρήσει τις

⁷ Tanaka, Yoshifumi. "Prompt release in the United Nations convention on the law of the sea: some reflections on the ITLOS Jurisprudence." Netherlands international law review 51.2 (2004): 237-271.,p.250

διατάξεις της παρούσας σύμβασης για την ταχεία απόλυση του πλοίου ή του πληρώματός του με την παροχή εύλογης εγγύησης της κράτησης μπορεί να υποβάλλεται σε οποιοδήποτε δικαστήριο που συμφωνείται από τα μέρη ή ελλείψει τέτοιας συμφωνίας, εντός δέκα ημερών από την έναρξη της κράτησης σε δικαστήριο αποδεκτό από το κράτος, δυνάμει του άρθρου 287 ή στο διεθνές δικαστήριο για το δίκαιο της θάλασσας, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

2. Η αίτηση για απόλυση μπορεί να γίνει μόνο από ή για λογαριασμό του κράτους της σημαίας του πλοίου.

3. Το δικαστήριο εξετάζει χωρίς καθυστέρηση την αίτηση για απόλυση και επιλαμβάνεται μόνο του θέματος της απόλυσης, χωρίς να θίγεται η ουσία τυχόν υπόθεσης ενώπιον των αρμοδίων εσωτερικών αρχών εναντίον του πλοίου, του πλοιοκτήτη ή του πληρώματος αυτού. Οι αρχές του κρατούντος κράτους παραμένουν αρμόδιες για την απόλυση του πλοίου ή του πληρώματος αυτού οποτεδήποτε.

4. Όταν παρασχεθεί εγγύηση ή άλλη οικονομική ασφάλεια που αποφασίστηκε από το δικαστήριο, οι αρχές του κρατούντος κράτους οφείλουν να συμμορφωθούν γρήγορα με την απόφαση του δικαστηρίου σχετικά με την απόλυση του πλοίου ή του πληρώματος αυτού.»

Σκοπός του άρθρου 292 είναι να συμβιβάσει τα συμφέροντα του κράτους σημαίας για την άσκηση των δικαιωμάτων των πλοίων στην ΑΟΖ τρίτων κρατών, όπως αυτά προβλέπονται από το άρθρο 58 της Σύμβασης⁸, με το συμφέροντα του παράκτιου κράτους για την τήρηση της εθνικής νομοθεσίας.⁹ Στόχος της καταβολής εγγύησης, είναι η διασφάλιση της εμφάνισης των ιθυνόντων για την παραβίαση στα εθνικά δικαστήρια και η συνεπακόλουθη πληρωμή των προστίμων.

⁸ UNCLOS, Άρθρο 58 Δικαιώματα και υποχρεώσεις των άλλων κρατών στην αποκλειστική οικονομική ζώνη

⁹ Lagoni, Rainer. "The prompt release of vessels and crews before the International Tribunal for the Law of the Sea: a preparatory report." The International Journal of marine and coastal law 11.2 (1996): 147-164. p.148

Η προσφυγή στο Δικαστήριο κρίνεται ως 'last resort', σε περίπτωση διαφωνίας των μερών (σε αντίθεση με το άρθρο 282, όπου σε περίπτωση διαφωνίας των μερών, οφείλουν να παραπέμψουν την διαφορά σε διαιτησία). Το Δικαστήριο, δηλαδή έχει τη λεγόμενη υπολειπόμενη υποχρεωτική δικαιοδοσία στην εκδίκαση αυτών των υποθέσεων (residual compulsory jurisdiction)¹⁰. Η μονομερής προσφυγή του κράτους σημαίας, μπορεί να γίνει σε αρκετές, διαφορετικές περιπτώσεις. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση όπου :

- i. Το παράκτιο κράτος δεν επιτρέπει την απελευθέρωση πλοίου υπό την καταβολή εγγύησης
- ii. Οι τοπικές αρχές δεν αποφασίζουν παρά την ύπαρξη αιτήματος για την απελευθέρωση του πλοίου
- iii. Το παράκτιο κράτος έχει ζητήσει την καταβολή εγγύησης αλλά το κράτος σημαίας, βρίσκει το ποσό υπερβολικό

Στην τελευταία περίπτωση, το Δικαστήριο θα πρέπει αρχικά να εξετάσει την απόφαση του εθνικού δικαστηρίου και να κρίνει το ποσό εγγύησης ως υπερβολικό (unreasonable), ώστε να προχωρήσει στη συνέχεια στον καθορισμό του ποσού που το ίδιο θεωρεί ως εύλογη εγγύηση.

Βέβαια, υπάρχει η πιθανότητα, ακόμη κι αν πληρούνται οι προϋποθέσεις, η υπόθεση να μην υποβληθεί σε διεθνές δικαστήριο μετά το πέρας της δεκαήμερης περιόδου. Αυτή η αναβολή μπορεί να οφείλεται σε διάφορους λόγους, όπως η υπόσχεση του παράκτιου κράτους για την σύντομη απελευθέρωση του πλοίου, είτε με είτε χωρίς την καταβολή εγγύησης, η τυχόν χρονοβόρα διαδικασία εξουσιοδότησης του προσώπου εκ μέρους του κράτους σημαίας κ.λπ.¹¹. Συνεπώς, το κράτος σημαίας, μπορεί να εκκινήσει τη διαδικασία, όταν εκείνο κρίνει πως είναι

¹⁰ Trevisanut, Seline. "The Exercise of Administrative Functions by ITLOS: A Comment on Prompt Release Cases." *International Courts and the Development of International Law*. TMC Asser Press, The Hague, The Netherlands, 2013. 311-323., p.311

¹¹ ITLOS, *Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France)*, *Prompt Release, Dissenting opinion of Judge Vukas*, p.62, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/CS-J-7_feb_20-DO_V.pdf

προς το συμφέρον του κρατούντος πλοίου ή/και του πληρώματος, διαφορετικά μπορεί πάντα να ακολουθήσει τη διαδικασία στα εθνικά δικαστήρια.

Η προσφυγή μπορεί να γίνει, εφόσον ο πλοιοκτήτης ζητήσει τη συνδρομή του κράτους-σημαίας, και η αρμόδια αρχή, ακολουθήσει τις προβλεπόμενες διαδικασίες, μέσω των υπαλλήλων του. Η ρηξικέλευθη διατύπωση της δεύτερης παραγράφου, «ή για λογαριασμό του κράτους», παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς δίνει το δικαίωμα σε ιδιώτες (*locus standi*), να υποβάλλουν την αίτηση στο Δικαστήριο, ενεργώντας πάντα εκ μέρους του κράτους σημαίας. Απαραίτητη είναι φυσικά η επίσημη εξουσιοδότηση, η οποία αποδεικνύεται με επίσημα έγγραφα τα οποία κατατίθενται στο Δικαστήριο. Το άτομο μπορεί να είναι εκπρόσωπος της πλοιοκτήτριας ή διαχειρίστριας εταιρείας, δικηγόρος, ή οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον για να εκκινήσει τη διαδικασία. Η εξουσιοδότηση θα μπορούσε να έχει δοθεί εκ των προτέρων από το κράτος σημαίας, λόγου χάρη, σε ένα δικηγορικό γραφείο με έδρα το Αμβούργο (έδρα του Δικαστηρίου), στο οποίο θα προσέφευγαν για συνδρομή οι πλοιοκτήτες. Αυτό θα ήταν ιδανικό για ναυτιλιακά κράτη, με μεγάλο νηολόγιο, απλοποιώντας και μειώνοντας χρονικά τις διαδικασίες για την προσφυγή στο Δικαστήριο. Φυσικά, το κράτος διατηρεί πάντα το δικαίωμα άρσης ή αλλαγής του εξουσιοδοτημένου προσώπου, οποιαδήποτε στιγμή. Εν προκειμένω, ανακύπτει ένα ερώτημα, κατά πόσον το κράτος-σημαίας θα πρέπει να παρακολουθεί και να αναλαμβάνει την ευθύνη για τις πράξεις των ατόμων που ενεργούν για λογαριασμό του κράτους. Τέλος, η σημασία των ιδιωτών στη διαδικασία δεν θα πρέπει να παραγνωρίζεται και στο στάδιο μετά την ανακοίνωση της απόφασης, καθώς ο πλοιοκτήτης ή η ασφαλιστική του εταιρεία καλείται να καταβάλλει το ποσό της εγγύησης¹².

Αξίζει να σημειωθεί, πως το εν λόγω άρθρο, αποτέλεσε έμπνευση της αμερικανικής αντιπροσωπείας κατά τη διάρκεια των εργασιών της Διεθνούς

¹²Trevisanut, Seline. "The Exercise of Administrative Functions by ITLOS: A Comment on Prompt Release Cases." *International Courts and the Development of International Law*. TMC Asser Press, The Hague, The Netherlands, 2013. 311-323., p.314

Επιτροπής Θαλάσσιου Βυθού το 1973. Η αμερικανική πρόταση πρότεινε την άμεση πρόσβαση των ιδιωτών στο Δικαστήριο για την ταχεία απόλυση πλοίων, χωρίς να εξετάζεται η ουσία της υπόθεσης. Αφορμή για αυτή την πρόταση, πιστεύεται ότι αποτέλεσαν οι αλιευτικές δραστηριότητες των αμερικανικών πλοίων στον Ειρηνικό.¹³ Η τελική πρόβλεψη του άρθρου 292 αποτελεί παράδειγμα μιας τέλει εξισορρόπησης των συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων μερών. Διατηρεί την κρατική κυριαρχία και τον κρατικό έλεγχο στις διεθνείς δικαιοδοτικές διαδικασίες, διασφαλίζει τα συμφέροντα των ιδιωτών, και ταυτόχρονα φροντίζει ώστε το Δικαστήριο να μην κατακλύζεται από υποθέσεις¹⁴.

Βαρύνουσας σημασίας είναι και το χρονικό κριτήριο εξέτασης της υπόθεσης από το Δικαστήριο, το οποίο οφείλει να εξετάσει όσο το δυνατόν γρηγορότερα την υπόθεση και κατά προτεραιότητα έναντι των υπολοίπων, προκειμένου να εξυπηρετηθεί το πνεύμα του άρθρου για την ταχεία απόλυση του πλοίου ή του πληρώματος.

Περαιτέρω, αξίζει να σημειωθεί πως το άρθρο 292, δεν αναφέρει πουθενά τη λέξη «διαφορά (dispute)» ή «διεθνής διαφορά(international dispute)»¹⁵, παρόλο που προβλέπει την προσφυγή σε δικαστήριο. Η πρόβλεψη αυτή, προφανώς θεωρήθηκε ως η ενδεδειγμένη, λαμβάνοντας υπόψιν ότι πρόκειται περισσότερο για μια διοικητική διαδικασία, στην οποία εμπλέκονται επιχειρήσεις και ιδιώτες υπέρ των οποίων το κράτος σημαίας ασκεί διπλωματική προστασία περιορισμένου σκοπού, παρά για μία διακρατική διαμάχη μεγάλης εμβέλειας. Προς αυτή την κατεύθυνση συγκλίνει και το γεγονός πως το Δικαστήριο δεν εξετάζει την ουσία της υπόθεσης (πλήρης εφαρμογή της παραγράφου 3), ενώ ακόμα και η εξέταση των πραγματικών

¹³ Anderson, David H. "Investigation, detention and release of foreign vessels under the UN Convention on the Law of the Sea of 1982 and other international agreements." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 165-177., p.167

¹⁴ Σε διεθνή δικαστήρια, όπου προβλέπεται η άμεση προσφυγή ιδιωτών, ο τεράστιος όγκος υποθέσεων, προκαλεί παράλυση στις εργασίες αυτών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το οποίο λόγω των μαζικών προσφυγών ιδιωτών, αναγκάστηκε να εκδικάζει, υποθέσεις «πυλόντων», οι οποίοι λειτουργούν ως οδηγοί για παρόμοιες υποθέσεις.

¹⁵ Είναι το ένα από τα δύο μοναδικά άρθρα της Σύμβασης που δεν εμπεριέχουν τη λέξη «διαφορά(dispute)». Το άλλο άρθρο, είναι το 293, περί εφαρμοστέου δικαίου, Oxman, Bernard H. "Observations on vessel release under the United Nations Convention on the Law of the Sea." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 201-215., p.208

περιστατικών γίνεται αποκλειστικά και μόνο για να διαπιστωθεί αν υπήρξε παραβίαση του άρθρου 73 (και όχι άλλων άρθρων) και να καθοριστεί η εύλογη εγγύηση¹⁶.

Τέλος, οι αρχές του παράκτιου κράτους διατηρούν από την αρχή μέχρι το τέλος κάθε υπόθεσης το δικαίωμα εφαρμογής της εθνικής νομοθεσίας, με κατασταλτικά και δικαστικά μέσα. Επίσης, υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις αποφάσεις του Δικαστηρίου γρήγορα και χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση¹⁷.

Εν κατακλείδι, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Oxman, ακριβώς επειδή οι συγκεκριμένες προβλέψεις, περιορίζουν σημαντικά το διακύβευμα, και καθιερώνουν την περιορισμένη ικανότητα του Δικαστηρίου, επιτρέπουν τη μέγιστη ταχύτητα και ευελιξία, η οποία είναι και του ζητούμενο, εν τέλει¹⁸.

1.1.3. Το Άρθρο 73 : Εφαρμογή νόμων και κανονισμών του παράκτιου κράτους

«Άρθρο 73 Εφαρμογή νόμων και κανονισμών του παράκτιου κράτους

1. Τα παράκτιο κράτος δύναται, κατά την άσκηση των κυριαρχικών του δικαιωμάτων, να ερευνά, να εκμεταλλεύεται, να διατηρεί και να διαχειρίζεται τους ζώντες πόρους στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, να λαμβάνει τέτοια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων του ελέγχου των εγγράφων του πλοίου, επιθεώρησης, σύλληψης και κίνησης της δικαστικής διαδικασίας, όπως αυτό κρίνεται αναγκαίο για

¹⁶ Ως προς το ζήτημα της εξέτασης της ουσίας της υπόθεσης, έχουν υπάρξει αρκετές ξεχωριστές απόψεις δικαστών, οι οποίοι θεώρησαν ότι το Δικαστήριο, υπεισήλθε-λανθασμένα- στην εξέταση της ουσίας της υπόθεσης, η οποία θα πρέπει να γίνεται αποκλειστικά από τα εθνικά δικαστήρια. Βλ. χαρακτηριστικά, ITLOS, Case No. 6 The "Monte Confurco" Case (Seychelles v. France), Prompt Release, *Dissenting opinion of Judge Jesus*, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-DO_J.pdf

¹⁷ Saiga 2

¹⁸ Oxman, Bernard H. "Observations on vessel release under the United Nations Convention on the Law of the Sea." The International Journal of marine and coastal law 11.2 (1996): 201-215.p,208

την διασφάλιση της συμμόρφωσης προς τους νόμους και τους κανονισμούς που υιοθετήθηκαν από αυτό σύμφωνα με την παρούσα σύμβαση.

2. Τα συλλαμβανόμενα πλοία και τα πληρώματά τους θα αφήνονται αμέσως με την κατάθεση εύλογης εγγύησης.

3. Οι ποινές που προβλέπει το παράκτιο κράτος για παραβίαση των νόμων και κανονισμών περί αλιείας στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη δεν μπορούν να συμπεριλάβουν την φυλάκιση, εφόσον ελλείπουν αντίθετες συμφωνίες των ενδιαφερομένων κρατών, ή οποιασδήποτε άλλης μορφής σωματική τιμωρία.

4. Στις περιπτώσεις σύλληψης ή κατακράτησης ξένων πλοίων το παράκτιο κράτος ειδοποιεί αμέσως το κράτος της σημαίας του πλοίου, μέσω της κατάλληλης οδού, για τα μέτρα που ελήφθησαν και για τις ποινές που επιβλήθηκαν στη συνέχεια.

Σημειώνεται πως κάθε χρόνο, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, καλεί τα κράτη να εναρμονίσουν την εθνική τους νομοθεσία με το διεθνές δίκαιο της θάλασσας και ειδικότερα, τη Σύμβαση¹⁹. Τα μέσα εφαρμογής ανά κράτος μπορεί να διαφέρουν, όπως και οι επιβαλλόμενες ποινές για κάθε παράβαση, ανταποκρινόμενες στις ιδιαίτερες συνθήκες που αντιμετωπίζει κάθε κράτος (λόγου χάρη, ένα κράτος μπορεί να αντιμετωπίζει μεγάλο ζήτημα παράνομης αλιείας, άλλο ρύπανσης κ.λπ.). Όμως, το ευρύτερο πλαίσιο της Σύμβασης, δημιουργεί την επιθυμητή σύγκλιση (cohesion) των νομοθεσιών και μαζί με την συνεπακόλουθη ομοιόμορφη πρακτική, οδηγούν προς ένα ενιαίο πλέγμα νομοθεσιών.

Ως προς την φυλάκιση του πληρώματος και του πλοιάρχου, αυτή απαγορεύεται ρητά για παραβιάσεις που αφορούν στην αλιευτική νομοθεσία—εκτός εάν υπάρχει συμφωνία ανάμεσα στα δύο μέρη η οποία προβλέπει διαφορετικά. Στόχος αυτής της πρόβλεψης είναι να διαφυλάξει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να αποτρέψει το κράτος κράτησης από το να χρησιμοποιήσει ως αντίποινα ή μέσο

¹⁹ Case No. 13 The "Juno Trader" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau), Prompt Release, Declaration of Judge Kolodkin, p.48 https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_dec_Kolodkin_en.pdf

πίεσης τη φυλάκιση των προσώπων αυτών. Περαιτέρω, το άρθρο δεν εμπεριέχει καμία άλλη πρόβλεψη για τις πιθανές ποινές που είναι ελεύθερο να επιβάλλει το παράκτιο κράτος.

1.1.4. Το Άρθρο 220 : Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια κράτη

«Άρθρο 220 Εφαρμογή των διατάξεων από τα παράκτια κράτη

3. Όπου υπάρχουν σαφείς λόγοι να πιστεύεται ότι ένα πλοίο που διαπλέει την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την χωρική θάλασσα κάποιου κράτους έχει, μέσα στην αποκλειστική αυτή οικονομική ζώνη, διαπράξει παράβαση των διεθνώς εφαρμοζόμενων κανόνων και προτύπων για την πρόληψη, μείωση και έλεγχο της ρύπανσης από πλοία ή των νόμων και κανονισμών του κράτους αυτού οι οποίοι συνάδουν και δίνουν ισχύ σε τέτοιους κανόνες και πρότυπα, το κράτος αυτό μπορεί να ζητήσει από το πλοίο να του δώσει πληροφορίες σχετικά με την ταυτότητα και το λιμένα νηολόγησής του, τον πρώτο και τον τελευταίο λιμένα προσέγγισής του και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες απαιτούνται, για να διαπιστωθεί κατά πόσο έχει διαπραχθεί η παράβαση.

6. Όπου υπάρχει σαφής αντικειμενική μαρτυρία ότι πλοίο που διαπλέει την αποκλειστική οικονομική ζώνη ή την χωρική θάλασσα κάποιου κράτους έχει, στην αποκλειστική οικονομική ζώνη, διαπράξει παράβαση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 με αποτέλεσμα να γίνει διαρροή ουσιών προκαλώντας μεγάλη ζημιά ή υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σοβαρή ζημιά στις ακτές ή στα συναφή συμφέροντα του παράκτιου κράτους, ή σε οποιεσδήποτε πλουτοπαραγωγικές πηγές στη χωρική του θάλασσα ή στην αποκλειστική οικονομική του ζώνη, το κράτος αυτό μπορεί, τηρουμένου του τμήματος 7, υπό τον όρο ότι τα αποδεικτικά στοιχεία το δικαιολογούν, να κινήσει διαδικασία συμπεριλαμβανομένης και της κράτησης του πλοίου, σύμφωνα με την νομοθεσία του.

7. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 6, οπουδήποτε έχουν καθιερωθεί ανάλογες διαδικασίες, είτε μέσω του αρμόδιου διεθνούς οργανισμού είτε όπως άλλως συμφωνήθηκε, με τις οποίες έχει διασφαλισθεί συμμόρφωση με τις προϋποθέσεις για την εγγύηση ή άλλη ανάλογη οικονομική εξασφάλιση, τότε το παράκτιο κράτος, εφόσον δεσμεύεται από τέτοιου είδους διαδικασίες, θα επιτρέπει στο πλοίο να συνεχίσει το ταξίδι του.

Το άρθρο 73, σε αντίθεση προς το άρθρο 292, προβλέπει την ταχεία απόλυση, όταν υφίστανται οι κατάλληλες διαδικασίες. Εδώ, παρουσιάζει ενδιαφέρον, η αναφορά και στη χωρική θάλασσα ή αιγιαλίτιδα ζώνη, όπου το κράτος δεν ασκεί κυριαρχικά δικαιώματα, αλλά πλήρη κυριαρχία. Η σύλληψη πλοίου για παραβίαση εθνικών και διεθνών κανόνων κατά την αβλαβή διέλευση στα χωρικά ύδατα, σύμφωνα με τον δικαστή Treves, δεν θα πρέπει να υπόκειται στην διαδικασία ταχείας απόλυσης. Κι αυτό γιατί, το νομικό δικαίωμα του παράκτιου κράτους είναι πολύ πιο ισχυρό συγκριτικά με το δικαίωμα στην ΑΟΖ²⁰.

Παράλληλα, θα πρέπει να αναφερθεί πως κάποιες συμβάσεις οι οποίες έχουν υπογραφεί υπό την αιγίδα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (International Maritime Organisation/IMO), προβλέπουν την απόλυση του πλοίου, αλλά ταυτόχρονα περιλαμβάνουν και τη δημιουργία ειδικού ταμείου αποζημιώσεων (liability limitation fund), το οποίο προστατεύει τα μέρη της εκάστοτε σύμβασης. Όταν η παραβίαση του δικαίου της θάλασσας αφορά σε κράτη μέρη των εν λόγω συμβάσεων, η διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου με βάση το άρθρο 292, μπορεί να εφαρμοστεί *mutatis mutandis*. Οι εν λόγω συνθήκες είναι οι εξής :

- i. Διεθνής Σύμβαση περί αστικής ευθύνης συνεπεία ζημιών εκ ρυπάνσεως υπό πετρελαίου/ International Convention on Civil Liability for Oil Pollution Damage/ CLC 1969, Άρθρα V, VI²¹

²⁰ Treves, Tullio. "The Proceedings Concerning Prompt Release of Vessels and Crews before the International Tribunal for the Law of the Sea." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 179-200., p.184

²¹International Oil Pollution Compensation Funds Liability and compensation for oil pollution damage Texts of the 1992 Civil Liability Convention, the 1992 Fund Convention and the Supplementary Fund Protocol, https://iopcfunds.org/wp-content/uploads/2018/06/Text-of-Conventions_e.pdf

- ii. Διεθνής Σύμβαση για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις (Convention on limitation of liability for maritime claims) 1976, Άρθρο 13(2)²²
- iii. Η διεθνής σύμβαση των Βρυξελλών περί συντηρητικής κατάσχεσης πλοίων /(International Convention Relating to the Arrest of Seagoing Ships) 1952, άρθρο 5²³

1.1.5. Το Άρθρο 226 : Διεξαγωγή έρευνας σε ξένα πλοία

«Άρθρο 226 Διεξαγωγή έρευνας σε ξένα πλοία

γ) χωρίς να θίγονται οι εφαρμοστέοι διεθνείς κανόνες και πρότυπα σχετικά με την πλοϊμότητα των πλοίων, η απελευθέρωση του πλοίου μπορεί, οσάκις αυτό παρουσιάζει αδικαιολόγητη απειλή βλάβης του θαλάσσιου περιβάλλοντος, να απορριφθεί ή εγκριθεί υπό τον όρο ότι αυτό οφείλει να προσεγγίσει στο πλησιέστερο κατάλληλο ναυπηγείο. Σε περίπτωση που η απελευθέρωση του πλοίου δεν γίνει αποδεκτή ή γίνει υπό όρους, το κράτος της σημαίας του πλοίου πρέπει να ενημερώνεται αμέσως και μπορεί να επιδιώξει την απελευθέρωση του πλοίου, σύμφωνα με το μέρος XV.

Αντίθετα, στην περίπτωση του άρθρου 226(1,γ), παρότι δεν γίνεται σαφής αναφορά στην καταβολή εγγύησης, στοιχείο το οποίο μπορεί να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς την εφαρμογή του άρθρου 292, αυτό μπορεί να εξηγηθεί με βάση την κοινή λογική. Οποιαδήποτε χρηματική εγγύηση, όσο υψηλή κι αν είναι, δεν μπορεί επουδενί, να αντισταθμίσει τις βλάβες του θαλάσσιου περιβάλλοντος από τη ρύπανση που θα προκαλέσει το εκάστοτε πλοίο. Προκειμένου λοιπόν το παράκτιο κράτος να διαφυλάξει τα συμφέροντα του από ανήκεστο βλάβη, εισάγονται και η

²²Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims (LLMC Convention), <https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/06/6-07/liability-maritime-claims-consolidated.xml#treaty-header1-1>

²³UN, International Convention relating to the arrest of seagoing ships, <https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%20439/volume-439-I-6330-English.pdf>

προϋπόθεση της αξιοπλοΐας, κατόπιν κρίσης του κράτους κράτησης²⁴, για την απόλυση του πλοίου.

1.2. Οι προβλέψεις του Κανονισμού του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας

Το *mondus operandi* του Δικαστηρίου καθορίζεται εκτενώς και με σαφήνεια στο κείμενο του Κανονισμού²⁵. Ο Κανονισμός υιοθετήθηκε από τους 21 πρώτους δικαστές στις 28 Οκτωβρίου 1997, ενώ τροποποιείται ανά τακτά διαστήματα προκειμένου να εξυπηρετήσει τις σύγχρονες ανάγκες της εύρυθμης λειτουργίας του Δικαστηρίου. Ο Κανονισμός χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο καλύπτει το οργανωτικό κομμάτι του Δικαστηρίου, όπως η Γραμματεία, η Προεδρεία, τα Ειδικά Τμήματα κ.α. Το δεύτερο μέρος καλύπτει τις διαφορετικές διαδικασίες, όπως τα προσωρινά μέτρα κ.α. Το 5^ο Τμήμα (Part E), και τα άρθρα 110 έως 114²⁶ αναφέρονται εξειδικευμένα στη διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Wegelein, οι κανόνες διαδικασίας έχουν ένα διττό σκοπό. Από τη μία πλευρά εξυπηρετούν τα διάδικα μέρη και εξισορροπούν την ανάγκη για την ταχύτερη δυνατή έκδοση της απόφασης με τα νομικά προαπαιτούμενα για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Ταυτόχρονα, τυποποιούν τη διαδικασία και εγκαθιδρύουν ένα πλήρως λειτουργικό πλαίσιο²⁷.

²⁴ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη του δικαστή Tanaka, ότι η διαδικασία ταχείας απόλυσης, μπορεί να τύχει και εφαρμογής, αναφορικά με τα άρθρα 218, 219 και 226(1,β) της Σύμβασης. Βλ. αναλυτικά, Tanaka, Yoshifumi. "Prompt release in the United Nations convention on the law of the sea: some reflections on the ITLOS Jurisprudence." *Netherlands international law review* 51.2 (2004): 237-271. p.245

²⁵

²⁶ Τα άρθρα του Κανονισμού του Δικαστηρίου παραθέτονται σε ανεπίσημη μετάφραση της συγγραφέως, καθώς δεν υπάρχει επίσημη ελληνική μετάφραση. Το πρωτότυπο κείμενο βρίσκεται στο ITLOS, *Basic Texts & Other Documents, Rules of the Tribunal (ITLOS/8), as adopted on 28 October 1997 and amended on 15 March 2001, 21 September 2001, 17 March 2009, 25 September 2018 and 25 September 2020*, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/basic_texts/Itlos_8_E_17_03_09.pdf

²⁷ Wegelein, Florian H. Th. "The Rules of the Tribunal in the Light of Prompt Release of Vessels." *Ocean Development & International Law* 30.3 (1999): 255-296. P.257

1.2.1. Το Άρθρο 110

1. Αίτηση για την απόλυση ενός πλοίου ή του πληρώματός του από την κράτηση, μπορεί να γίνει σύμφωνα με το Άρθρο 292 της Σύμβασης από ή εκ μέρους του κράτους σημαίας του πλοίου. 2. Κράτος-Μέρος, μπορεί οποιαδήποτε στιγμή να ενημερώσει το Δικαστήριο σχετικά με : (α) τις κρατικές αρχές που μπορούν να εξουσιοδοτούν άτομα για να κάνουν αιτήσεις εκ μέρους του σύμφωνα με το Άρθρο 292 της Σύμβασης (β) το όνομα και τη διεύθυνση του ατόμου που είναι εξουσιοδοτημένο να κάνει αίτηση εκ μέρους του (γ) το γραφείο που είναι εξουσιοδοτημένο να λαμβάνει ειδοποιήσεις σχετικά με την αίτηση απόλυσης ενός πλοίου ή του πληρώματός του και τα πιο πρόσφορα μέσα για την παράδοση των εγγράφων σε αυτό το γραφείο (δ) οποιαδήποτε διευκρίνιση, τροποποίηση ή υπαναχώρηση τέτοιας αίτησης. 3. Αίτηση εκ μέρους του κράτους σημαίας θα συνοδεύεται από εξουσιοδότηση σύμφωνα με την παράγραφο 2, εάν τέτοια εξουσιοδότηση δεν έχει υποβληθεί προηγουμένως στο Δικαστήριο, όπως επίσης και από έγγραφα που θα δηλώνουν ότι το άτομο που υποβάλλει την αίτηση, είναι το άτομο που αναφέρεται στην εξουσιοδότηση. Θα περιλαμβάνει επίσης μια πιστοποίηση ότι αντίγραφο της αίτησης και όλων των υποστηρικτικών εγγράφων έχει παραδοθεί στο κράτος σημαίας.

Ένα από τα σημαντικότερα σημεία του άρθρου, αποτελεί και το ότι η εκκίνηση της δικαστικής διαδικασίας δεν μπορεί να γίνει αυτόματα. Απαιτείται γραπτή αίτηση από ή εκ μέρους του κράτους σημαίας (το λεγόμενο institution of proceedings). Επίσης, το Δικαστήριο απαιτεί πληθώρα λεπτομερειών σχετικά με τα ζητήματα εξουσιοδότησης, προκειμένου να είναι ανά πάσα στιγμή σε θέση να κρίνει τη νομιμότητα της εξουσιοδότησης των προσώπων τα οποία υποβάλλουν την αίτηση. Ως προς το ζήτημα της εξουσιοδότησης, το Δικαστήριο, θέλει πρωτίστως να μάθει, ποιες εθνικές αρχές είναι αρμόδιες να παρέχουν την εξουσιοδότηση στον ιδιώτη. Αυτό σημαίνει, ότι σε κάθε υπόθεση, διαφορετική εθνική αρχή μπορεί να παράσχει την εξουσιοδότηση, με την ίδια όμως νομιμοποίηση. Ακόμη, διασφαλίζεται η

ενδεδειγμένη ενημέρωση του κράτους σημαίας από το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, προς αποφυγή εκπλήξεων. Κι αυτό γιατί μπορεί ουσιαστικά να προσφεύγει ο ιδιώτης, τυπικά όμως, το κράτος εμφανίζεται ως αντίδικο μέρος.

1.2.2. Το Άρθρο 111

1. Η αίτηση θα περιλαμβάνει μια ενδεδειγμένη δήλωση των γεγονότων και των νομικών αιτιάσεων πάνω στα οποία βασίζεται η αίτηση. 2. Η δήλωση των γεγονότων θα πρέπει : (α) να προσδιορίζει το χρόνο και τον τόπο της κράτησης του πλοίου και την παρούσα τοποθεσία του πλοίου και του πληρώματος, εάν είναι γνωστές (β) να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικές με το πλοίο και το πλήρωμα, συμπεριλαμβανομένων, όπου αρμόζει, το όνομα, τη σημαία και το λιμάνι ή τον τόπο της νηολόγησης του πλοίου και τη χωρητικότητά του, την ικανότητα φορτίου και δεδομένα σχετικά προς τον καθορισμό της αξίας του, το όνομα και τη διεύθυνση του ιδιοκτήτη και διαχειριστή του και τις λεπτομέρειες αναφορικά με το πλήρωμά του (γ) να προσδιορίζει το ύψος, τη φύση και τους όρους της εγγύησης ή άλλης οικονομικής ασφάλειας που τυχόν έχει επιβληθεί από το παράκτιο κράτος και το βαθμό στον οποίο έχει υπάρξει συμμόρφωση προς αυτές (δ) να περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλη πληροφορία που ο αιτών θεωρεί σχετική στον καθορισμό του ύψους εύλογης εγγύησης ή άλλης οικονομικής ασφάλειας και ως προς οποιοδήποτε άλλο ζήτημα στις διαδικασίες. 3. Τα υποστηρικτικά έγγραφα θα επισυνάπτονται στην αίτηση. 4. Πιστοποιημένο αντίγραφο της αίτησης θα διαβιβάζεται άμεσα από τη Γραμματεία στο παράκτιο κράτος, το οποίο μπορεί να υποβάλλει ως απάντηση δήλωση με επισυναπτόμενα υποστηρικτικά έγγραφα, όσο το δυνατόν νωρίτερα, και όχι αργότερα από 96 ώρες πριν από την ακρόαση, όπως αναφέρεται στο άρθρο 112, παράγραφος 3. 5. Το Δικαστήριο μπορεί, οποιαδήποτε στιγμή, να ζητήσει να του παρασχεθούν περαιτέρω πληροφορίες σε συμπληρωματική δήλωση. 6. Οι περαιτέρω διαδικασίες αναφορικά με την αίτηση θα είναι προφορικές.

Το εν λόγω άρθρο του Κανονισμού, ορίζει όλες τις σχετικές με την υπόθεση πληροφορίες, τις οποίες οφείλουν τα αντίδικα μέρη να προσκομίσουν στο Δικαστήριο. Πληροφορίες σχετικές με το πλοίο και τη νηολόγηση αυτού, την πλοιοκτήτρια εταιρεία κ.λπ., θεωρούνται απαραίτητες από το Δικαστήριο. Ιδιαίτερο

ενδιαφέρον παρουσιάζει η λεπτομερής αναφορά για τα πραγματικά περιστατικά, επί των οποίων το Δικαστήριο δεν μπορεί να εκφέρει άποψη, δεν μπορεί δηλαδή να υπεισέλθει στην ουσία της υπόθεσης, αλλά, τα εξετάζει προκειμένου να προσδιορίσει την εύλογη εγγύηση. Επιπρόσθετα, η ενημέρωση του κράτους κράτησης κατά του οποίου κατατίθεται η αίτηση, είναι υποχρεωτική, προκειμένου να απαντήσει εγγράφως, εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, προκειμένου να διασφαλιστεί και σε αυτό το στάδιο η ταχύτητα της εκδίκασης.

1.2.3. Το Άρθρο 112

1. Το Δικαστήριο θα δίνει προτεραιότητα στις αιτήσεις για την απόλυση πλοίων ή πληρωμάτων έναντι όλων των άλλων διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου. Παρόλα αυτά, εάν το Δικαστήριο, *(if the Tribunal is seized of an application)* δεχτεί αίτηση απόλυσης πλοίου ή του πληρώματός του και αίτηση προσωρινών μέτρων, θα λάβει τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι και οι δύο αιτήσεις θα εξεταστούν χωρίς καθυστέρηση.

2. Εάν ο αιτών το έχει ζητήσει, η αίτησή του θα εξεταστεί από το *Chamber of Summary Procedure*, με την προϋπόθεση ότι εντός πέντε ημερών από την αποδοχή της ενημέρωσης για την αίτηση, το κράτος κράτησης θα ειδοποιήσει το Δικαστήριο ότι συναινεί με το αίτημα. 3. Το Δικαστήριο, ή ο Πρόεδρος εάν το Δικαστήριο δεν συνεδριάζει, θα ορίσει την συντομότερη δυνατή ημερομηνία, εντός περιόδου 15 ημερών ξεκινώντας από την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την παραλαβή της αίτησης, για ακρόαση, κατά την οποία στο κάθε μέρος θα διατεθεί, εκτός αν αποφασισθεί διαφορετικά, μία ημέρα για να παρουσιάσει τις αποδείξεις και τα επιχειρήματά του. 4. Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δίδεται με την μορφή του *judgment*²⁸. Η απόφαση θα εφαρμόζεται όσο το δυνατόν πιο σύντομα και θα διαβάζεται σε δημόσια

²⁸ Ο ορισμός της απόφασης ως *judgment*, έχει πλήρη ισχύ και εμπεριέχει όλες τις υποχρεώσεις των αντίδικων μερών (σε αντίθεση λόγου χάρη, προς το *order* ή το *advisory opinion*).

συνεδρίαση του Δικαστηρίου, η οποία δεν θα πραγματοποιείται αργότερα από 14 ημέρες μετά το πέρας των ακροάσεων. Τα μέρη θα ενημερωθούν για την ημερομηνία της συνεδρίασης.

Είναι γνωστό ότι οι διαδικασίες προσωρινών μέτρων και ταχείας απόλυσης έχουν απόλυτη προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων υποθέσεων ενώπιον του Δικαστηρίου. Όμως, η μεταξύ τους σχέση δεν καθορίζεται με σαφήνεια, κοινώς παραμένει το ερώτημα ποια θα υπερισχύσει σε περίπτωση ταυτόχρονης υποβολής των αιτήσεων. Λαμβάνοντας υποψιών ότι, η διαδικασία ταχείας απόλυσης έχει ακριβείς προβλέψεις στις ημερομηνίες οι οποίες καθορίζουν ένα σχεδόν ασφυκτικό πλαίσιο για το Δικαστήριο, λογικά, η εκδίκασή τους θα προηγηθεί. Μέχρι στιγμής, δεν έχει ανακύψει στην πράξη τέτοιο ζήτημα.

Η πρόβλεψη σχετικά με την εξέταση της υπόθεσης από το Chamber of Summary Procedure, στόχο έχει να μειώσει όσο το δυνατό περισσότερο το χρόνο των διαδικασιών, καθώς δεν διαβιούν όλοι οι δικαστές στο Αμβούργο και η σύγκλιση της ολομέλειας του Δικαστηρίου, θα απαιτούσε κάποιες ημέρες. Περαιτέρω, η σύνθεση του εν λόγω τμήματος, αποφασίζεται κατά περίπτωση από το Δικαστήριο, και τα μέλη του, λογικά, εξειδικεύονται στα εν λόγω νομικά ζητήματα.

1.2.4. Το Άρθρο 113

1. Το Δικαστήριο θα καθορίζει στην απόφασή του σε κάθε υπόθεση, σύμφωνα με το άρθρο 292 της Σύμβασης, εάν ο ισχυρισμός του αιτούντα ότι το κράτος κράτησης δεν έχει συμμορφωθεί με κάποια από τις προβλέψεις της Σύμβασης για την ταχεία απόλυση πλοίου ή πληρώματος μετά τον ορισμό εύλογης εγγύησης ή άλλης οικονομικής εξασφάλισης, είναι σωστά θεμελιωμένος (well-founded). 2. Εάν το Δικαστήριο αποφασίσει ότι ο ισχυρισμός είναι σωστά θεμελιωμένος, θα προσδιορίζει το ύψος, τη φύση και τη μορφή της εγγύησης ή της οικονομικής ασφάλειας η οποία θα κατατεθεί για την απόλυση του πλοίου ή του πληρώματος. 3. Εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, το Δικαστήριο θα αποφασίσει εάν η εγγύηση ή άλλο οικονομική εξασφάλιση θα κατατεθεί στη Γραμματεία ή στο παράκτιο κράτος.

Κύριο σημείο, αποτελεί η νομική θεμελίωση του ισχυρισμού του αιτούντα, ότι το κράτος κράτησης έχει παραβιάσει κάποια συγκεκριμένη πρόβλεψη της Σύμβασης και εξ αιτίας αυτού, προσφεύγει το κράτος σημαίας στο Δικαστήριο. Παραμένει στην κρίση του Δικαστηρίου να αποφασίσει εάν η νομική θεμελίωση της αίτησης είναι βάσιμη ή όχι, ή ακόμη κι αν υπάρχει διαφορετική θεμελίωση από αυτήν που καταρχήν αναφέρει ο αιτών. Σε περίπτωση ανυπαρξίας οποιασδήποτε νομικής θεμελίωσης, η αίτηση μπορεί να κριθεί ως μη παραδεκτή.

1.2.5. Το Άρθρο 114

1. Εάν η εγγύηση ή άλλη οικονομική εξασφάλιση έχει κατατεθεί στη Γραμματεία, το κράτος κράτησης θα ειδοποιείται άμεσα. 2. Η Γραμματεία θα εγγράφει την οικονομική απαίτηση (*endorse*) ή θα μεταβιβάζει την εγγύηση ή την άλλη οικονομική εξασφάλιση στο κράτος κράτησης στο μέτρο που απαιτείται για την ικανοποίηση της τελικής απόφασης (*judgment, award or decision*) της αρμόδιας αρχής (*competent authority*) του κράτους κράτησης. 3. Η εγγύηση ή άλλη οικονομική εξασφάλιση θα εγγράφεται (*be endorsed*) ή θα μεταβιβάζεται, στο μέτρο που δεν απαιτείται για την ικανοποίηση της τελικής απόφασης (*judgment, award or decision*), στο μέρος κατ' απαίτηση του οποίου η εγγύηση ή άλλη οικονομική εξασφάλιση εκδίδεται.

Πρόκειται για το πρακτικό κομμάτι το οποίο ακολουθεί την ανακοίνωση της απόφασης του Δικαστηρίου. Φαίνεται ξεκάθαρα η πρόθεση του Δικαστηρίου να βοηθήσει στην αναίμακτη συνδιαλλαγή ανάμεσα στα μέρη αλλά και στη διασφάλιση της διαφάνειας, ειδικά όταν διακυβεύονται αρκετά υψηλά ποσά (τουλάχιστον όσον αφορά στους ιδιώτες). Διάφορα ζητήματα μπορεί να ανακύψουν ακόμη και σε αυτό το στάδιο. Χαρακτηριστική περίπτωση, η υπόθεση *Saiga*, όπου παρά την απόφαση του Δικαστηρίου για την ταχεία απόλυση και την καταβολή εγγύησης, το πλοίο δεν αφέθηκε ελεύθερο και ο πλοιοκτήτης αναγκάστηκε να εκκινήσει νέα δικαστική

διαδικασία προκειμένου να απολυθεί το πλοίο²⁹. Προς αποφυγή τέτοιων εξελίξεων, ο Jaenicke, προτείνει να επιτρέπεται στο Δικαστήριο να κρατά υπό την εποπτεία του την οικονομική εγγύηση, μέχρι την απελευθέρωση του πλοίου και του πληρώματος³⁰.

1.3. Περιπτώσεις κράτησης πλοίου κατά τις οποίες είναι ανέφικτη η εφαρμογή της διαδικασίας ταχείας απόλυσης

Καθώς έγινε εκτενής αναφορά στις προηγούμενες παραγράφους για τις περιπτώσεις όπου μπορεί να εφαρμοστεί η διαδικασία ταχείας απόλυσης, παρακάτω θα εξεταστούν οι περιστάσεις εκείνες, κατά τις οποίες η διαδικασία δεν προβλέπεται και δεν μπορεί να εφαρμοστεί από τα κράτη. Χωρίς αυτό να σημαίνει, ότι σε διαφορετικές περιπτώσεις κράτησης πλοίου, δεν μπορούν να αναζητηθούν διαφορετικές λύσεις, με βάση άλλες προβλέψεις του διεθνούς δικαίου, ειδικότερα την επιβολή προσωρινών μέτρων³¹.

Η πρώτη και ιδιαίτερα σημαντική συνθήκη, αφορά στην τέλεση συγκεκριμένων εγκλημάτων. Τα εγκλήματα αυτά, λόγω της αναγνωρισμένης βαρύτητάς τους σε παγκόσμιο επίπεδο, χαίρουν ειδικής μεταχείρισης. Ειδικότερα, η διαδικασία ταχείας απόλυσης δεν αφορά σε πλοία τα οποία διαπράττουν³²:

²⁹ Η υπόθεση M/V Saiga, εκδικάστηκε από το Δικαστήριο το 1997, και αποφάσισε την ταχεία απόλυση του πλοίου από τη Γουινέα υπό την καταβολή εγγύησης από το κράτος σημαίας, τον Άγιο Βικέντιο & Γρεναδίνες. Η Γουινέα όμως, αποφάσισε να μην εφαρμόσει την απόφαση του Δικαστηρίου, κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου. Μετά από διαπραγματεύσεις, τα δύο μέρη κατέληξαν στην υποβολή της διαφοράς σε διαιτησία, επειδή όμως η σύσταση διαιτητικού δικαστηρίου αποτελεί χρονοβόρα διαδικασία, το κράτος σημαίας, προσέφυγε στο ITLOS, ζητώντας την επιβολή προσωρινών μέτρων για την απελευθέρωση του πλοίου. Βλ. σχετικά, ITLOS, Press Release (Issued by the Registry) Saint Vincent and the Grenadines requests provisional measures in respect of the M/V "Saiga", https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_11_en.pdf

³⁰ Jaenicke, Günther. "Prompt Release of Vessels—The M/V "Saiga" Case." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online* 2.1 (1998): 387-407. p.403

³¹ Για τη διαλεκτική σχέση ανάμεσα στην ταχεία απόλυση και τα προσωρινά μέτρα, βλ. Godio, Leopoldo MA, and Julián M. Rosenthal. "The Prompt Release of Vessels in Provisional Measures Procedures. New Trends and Challenges?." *Revista Tribuna Internacional* 4.7 (2015): 43-67.

³² Βλ. αναλυτικά, Brown, E. D. "The M/V 'Saiga' case on prompt release of detained vessels: The first judgment of the international tribunal for the law of the sea." *Marine Policy* 22.4-5 (1998): 307-326.p. 317

- i. Πειρατεία : Υπόκειται στο Άρθρο 105 της Σύμβασης. Εάν η κράτηση του πλοίου δεν έγινε με βάση τα προβλεπόμενα, το κράτος σημαίας μπορεί να εφαρμόσει τα άρθρα 106 και 290 της Σύμβασης.
- ii. Εμπόριο ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών : Παρόλο που τα κράτη δεσμεύονται για την καταπολέμηση του εμπορίου ναρκωτικών με βάση το Άρθρο 108, η σύλληψη ενός πλοίου είναι νόμιμη μόνον εάν ζητηθεί από το κράτος σημαίας. Σε περίπτωση με εφαρμογή του 108, ισχύουν οι προβλέψεις του Άρθρου 290.
- iii. Δουλεμπόριο : Το Άρθρο 99 απαγορεύει ρητά τη μεταφορά σκλάβων, όμως, διατηρεί το δικαίωμα σύλληψης του πλοίου αποκλειστικά για το κράτος σημαίας. Κι εδώ μπορεί να εφαρμοστεί το Άρθρο 290.
- iv. Μη αδειοδοτημένη εκπομπή ραδιοφωνικών σημάτων από τα διεθνή ύδατα : Με βάση το Άρθρο 109 της Σύμβασης, κράτη εκτός από το κράτος σημαίας μπορούν να προβούν σε σύλληψη πλοίου σε διεθνή ύδατα όταν συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις³³. Διαφορές που τυχόν ανακύψουν στις εν λόγω υποθέσεις υπόκεινται στο Άρθρο 290.

Η δεύτερη συνθήκη, αφορά στην κράτηση πλοίου κατά τη διάρκεια ένοπλων συρράξεων ή συνεπεία κυρώσεων επιβεβλημένες από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Σε νομικές διαφορές που αφορούν τη νομιμότητα τέτοιων κρατήσεων, υπόκεινται στους γενικούς κανόνες του 15^{ου} Μέρους της Σύμβασης για την ειρηνική επίλυση των διαφορών.

Η τρίτη συνθήκη αφορά στην άσκηση ποινικής δικαιοδοσίας του παράκτιου κράτους σε περίπτωση σύγκρουσης στα διεθνή ύδατα (άρθρο 97 Σύμβασης). Το δικαίωμα κράτησης πλοίου σε αυτή την περίπτωση διατηρείται αποκλειστικά στο κράτος σημαίας ή στο κράτος υπηκοότητας του ατόμου που επλήγη. Εν προκειμένω, τυχόν απελευθέρωση πλοίου θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί μόνο ως προσωρινό μέτρο υπό το άρθρο 290.

³³ Βλ. αναλυτικά, Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, άρθρο 109(3)(4)

Δύο ακόμη περιπτώσεις όπου το Άρθρο 292 δεν τυγχάνει εφαρμογής, αφορά στην αβλαβή διέλευση πλοίων. Στην πρώτη περίπτωση, σύμφωνα με το Άρθρο 21 της Σύμβασης, αναγνωρίζεται στα παράκτια κράτη το δικαίωμα να υιοθετούν κανονισμούς αναφορικά με την αποτροπή παραβίασης των τελωνειακών, υγειονομικών, μεταναστευτικών, φορολογικών και άλλων εθνικών νομοθεσιών. Εάν το κράτος σημαίας ισχυριστεί ότι η εθνική νομοθεσία αντιβαίνει στη Σύμβαση, η λύση βρίσκεται και πάλι στα προσωρινά μέτρα υπό το Άρθρο 290. Η δεύτερη περίπτωση, αφορά στην άσκηση ποινικής ή αστικής δικαιοδοσίας του παράκτιου κράτους σε ξένο πλοίο, το οποίο πραγματοποιεί αβλαβή διέλευση. Όπως προβλέπουν τα Άρθρα 27 και 28 της Σύμβασης, πρέπει να συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις³⁴ κατά τις οποίες το παράκτιο κράτος μπορεί να προβεί στη σύλληψη του πλοίου. Εάν η σύλληψη συμβεί κατά παράβαση των προϋποθέσεων αυτών, θα εφαρμοστεί το Άρθρο 290, κι όχι το 292.

Μια ακόμη συνθήκη, αφορά στις προβλέψεις του 13^{ου} Μέρους της Σύμβασης, όπου προβλέπεται μεταξύ άλλων, η κράτηση ξένων πλοίων που πραγματοποιούν επιστημονικές έρευνες στα χωρικά ύδατα, την ΑΟΖ ή την υφαλοκρηπίδα χωρίς την συγκατάθεση του παράκτιου κράτους. Η απόλυση πλοίου εδώ θα πρέπει να αναζητηθεί στο Άρθρο 290.

Συνήθης είναι και η σύλληψη και κατάσχεση πλοίων για ναυτιλιακές ή αστικές απαιτήσεις (maritime claims ή civil claims) κατ' εφαρμογή της Σύμβασης των Βρυξελλών του 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.³⁵ Ούτε υπό αυτές τις συνθήκες μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 292.

Τέλος, είναι προφανές, πως σε περίπτωση σύλληψης και κράτησης πλοίου για πολλαπλούς λόγους, ανάμεσα στους οποίους περιλαμβάνεται και κάποιος όπου

³⁴ Βλ. αναλυτικά, Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας, άρθρο 27(1 α-δ) & άρθρο 28 (1)

³⁵ Βλ. αναλυτικά, Σύμβαση των Βρυξελλών του 1968 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση των αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:41998A0126>

εφαρμόζεται το Άρθρο 292, δεν μπορεί να εφαρμοστεί η διαδικασία ταχείας απόλυσης του πλοίου.

Σε όλες τις περιπτώσεις που προαναφέρθηκαν, δεν προβλέπεται επουδενί η εξουσιοδότηση ιδιωτών οι οποίοι μπορούν να ενεργήσουν «εκ μέρους του κράτους». Αντίθετα, θα πρέπει να ακολουθηθούν όλες οι γραφειοκρατικές οδοί που προβλέπονται σχετικά με τα ζητήματα διεθνούς δικαίου. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, την κατανάλωση χρόνου και χρημάτων από τα εμπλεκόμενα μέρη.

Υπάρχει ένα ακόμη ερώτημα ως προς το πότε μπορεί να εφαρμοστεί η πρόβλεψη του άρθρου 292. Εάν το παράκτιο κράτος έχει παραβιάσει τη Σύμβαση και έχει προβεί σε κράτηση του πλοίου ενώ κάτι τέτοιο δεν προβλέπεται από τη Σύμβαση, η λογική δεν προστάζει να εφαρμοστεί η ταχύτερη δυνατή διαδικασία απόλυσης του πλοίου, το οποίο κρατείται παράνομα ; Ουσιαστικά, το κράτος σημαίας να μην επικαλείται το άρθρο 290 και την λήψη προσωρινών μέτρων από το Δικαστήριο, αλλά το άρθρο 292 και την ταχεία απόλυση. Αυτό είναι ανεδαφικό και ανεφάρμοστο για δύο λόγους : πρώτον, γιατί δεν προβλέπεται ρητά από τη Σύμβαση και δεύτερον, γιατί η διαδικασία ταχείας απόλυσης δεν κρίνει σε καμία περίπτωση την νομιμότητα της σύλληψης του πλοίου, αλλά τη νομιμότητα της κράτησης και την παραβίαση του δικαιώματος απόλυσης πλοίου και πληρώματος, υπό την προϋπόθεση της καταβολής εύλογης εγγύησης. Με ποιον ακριβώς τρόπο θα εξελιχθούν οι διαδικασίες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, σε μία υπόθεση η οποία παραβιάζει το διεθνές ή και το εθνικό δίκαιο ; Περαιτέρω, κανένα κράτος σημαίας, πλοιοκτήτης κ.λπ. δεν θα προχωρούσε στην καταβολή εγγύησης σε ένα κράτος το οποίο παράνομα έχει συλλάβει και κρατεί ένα πλοίο. Το πιθανότερο θα απαιτούσε και αποζημίωση !

Κεφάλαιο 2^ο : Οι υποθέσεις ταχείας απόλυσης πλοίου: Συνοπτική παρουσίαση των πραγματικών περιστατικών & διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου

Μέχρι σήμερα, το Δικαστήριο έχει εξετάσει εννέα συνολικά υποθέσεις ταχείας απόλυσης πλοίου, οι οποίες έχουν συμβάλλει αξιοσημείωτα στην ερμηνεία των εξειδικευμένων προνοιών της Σύμβασης. Βαρύνουσας σημασίας είναι και οι διαφορετικές απόψεις (dissenting & separate opinions & declarations) των δικαστών, όπου παρουσιάζεται γλαφυρά, ο διαφορετικός τρόπος αντίληψης του διεθνούς δικαίου και αποτελεί έναν εξαιρετικά γόνιμο διάλογο για αυτά τα ζητήματα. Εν προκειμένω, θα αναφερθούν συνοπτικά τα πραγματικά περιστατικά και οι αποφάσεις των οκτώ υποθέσεων³⁶, στοιχεία τα οποία εγκαθιδρύουν το πλαίσιο για την ανάλυση των επιμέρους ζητημάτων στα επόμενα κεφάλαια.

2.1. Η υπόθεση Saiga (Άγιος Βικέντιος & Γρεναδίνες κτ. Γουινέας)

Αποτελεί την πρώτη υπόθεση την οποία εξέτασε το Δικαστήριο από τη δημιουργία του και γι' αυτό το λόγο κατέχει μια ξεχωριστή θέση στη νομολογία του δικαίου της θαλάσσης.³⁷

³⁶ Η υπόθεση η οποία δεν θα εξεταστεί είναι η «The "Chaisiri Reefer 2" (Παναμάς κατά Υεμένης)». Το πλοίο Chaisiri Reefer 2 συνελήφθη στις 3/5/2001 από την Ακτοφυλακή της Υεμένης, ενώ απέπλεε από το λιμάνι της Mukalla, με προορισμό την Ταυλάνδη, για παραβίαση της αλιευτικής νομοθεσίας. Στις 16/6/2001, εθνικό δικαστήριο αποφάσισε την απόλυση του πλοίου μετά την καταβολή αποζημίωσης, την οποία και παρείχαν οι πλοιοκτήτες. Παρόλα αυτά, στο πλοίο δεν επιτράπη να αποπλεύσει. Στις 2/7/2001, ο Παναμάς, ως το κράτος σημαίας του πλοίου, κατέθεσε αίτηση στο Δικαστήριο, κάνοντας επίκληση του άρθρου 292 της Σύμβασης, ζητώντας την άμεση απόλυση του πλοίου και του πληρώματος. Στις 13/7/2001, μετά από συμφωνία που επετεύχθη ανάμεσα στα δύο μέρη, η υπόθεση αφαιρέθηκε από την λίστα του Δικαστηρίου. Βλ. σχετικά, ITLOS, Institution of Proceedings, Application submitted on behalf of Panama, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_9/application_panam_030701.pdf & ITLOS/Press 52: Case removed from Tribunal's list https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.52.pdf

³⁷ Βλ. σχετικά, Brown, E. D. "The M/V 'Saiga' case on prompt release of detained vessels: The first judgment of the international tribunal for the law of the sea." Marine Policy 22.4-5 (1998): 307-326.

Το Saiga ήταν ένα τάνκερ πετρελαίου, το οποίο έφερε τη σημαία του Αγίου Βικέντιου & Γρεναδίνες, ναυλωμένο στην εταιρεία Lemanian Shipping Group Ltd., με έδρα τη Γενεύη της Ελβετίας.³⁸ Το πλοίο προμήθευε καύσιμα (bunkering) σε αλιευτικά και άλλα πλοία, τα οποία δραστηριοποιούνταν έξω από τις ακτές της Γουινέας. Στις 27/10/1997, το Saiga, διέσχισε το θαλάσσιο σύνορο ανάμεσα στη Γουινέα και τη Γουινέα Μπισσάου, και εισήλθε στην ΑΟΖ της Γουινέας στην περιοχή της νήσου Alcatraz. Την επόμενη ημέρα, το Saiga συνελήφθη από τελωνειακή περίπολο της Γουινέας και οδηγήθηκε στο Conakry, όπου το πλοίο και το πλήρωμα κρατήθηκαν. Οι αρχές της Γουινέας δεν απαίτησαν την καταβολή εγγύησης για την απόλυση είτε του πλοίου, είτε του πληρώματος. Το κράτος σημαίας, προσέφυγε στο Δικαστήριο, όπως προέβλεπε το άρθρο 292 της Σύμβασης. Στην αίτηση την οποία κατέθεσε, ο Άγιος Βικέντιος, υποστήριξε ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφασίσει την ταχεία απόλυση του πλοίου και του πληρώματος χωρίς την καταβολή εγγύησης (παρά την προθυμία του κράτους να την καταβάλλει αν κριθεί αναγκαίο).³⁹ Από την πλευρά της η Γουινέα ζήτησε από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση.⁴⁰ Το Δικαστήριο δέχτηκε την αίτηση και στις 28/11/1997, αποφάσισε την ταχεία απόλυση του M/V Saiga και του πληρώματός του, μετά την καταβολή εκ μέρους του Αγίου Βικέντιου, εγγύησης ύψους 400,000\$ και κατάσχεσης των καυσίμων του πλοίου.

2.2. Η υπόθεση "Camouco" (Παναμάς κατά Γαλλίας)

³⁸ Στο κείμενο της απόφασης, σελ.22, αναφέρεται, υπό αμφισβήτηση, ως πλοικτήτρια η κυπριακή εταιρεία Tàbona Shipping Company Ltd.

³⁹ Βλ. αναλυτικά, ITLOS, Case No. 1 The M/V "SAIGA" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application submitted by Saint Vincent and the Grenadines, 11/11/1997

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/application_without_annexes_svg_131197_eng.pdf

⁴⁰ ITLOS, Case No. 1 The M/V "SAIGA" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea), Prompt Release, Written Proceedings, Response of Guinea, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/response_without_annexes_g_271197_eng.pdf

Το Camouco ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη σημαία του Παναμά, ιδιοκτησίας της εταιρείας Merce-Pesca Company (με έδρα στον Παναμά). Στις 16 Σεπτεμβρίου 1999, το Camouco απέπλευσε από το Walvis Bay της Ναμίμπια, προκειμένου να ψαρέψει στο Νότιο Ινδικό Ωκεανό. Στις 28/9/1999, κι ενώ το πλοίο βρισκόταν εντός της ΑΟΖ των Crozet Islands (160 ναυτικά μίλια από το βόρειο σύνορο της ζώνης), έγινε έλεγχος από γαλλική φρεγάτα. Στη συνέχεια, το πλοίο συνοδεύτηκε από το Γαλλικό ναυτικό στο Port-des-Galets, στη Réunion. Σύμφωνα με το procès-verbal, ο πλοίαρχος του Camouco ενεπλάκη σε παράνομη αλιεία στην ΑΟΖ των Crozet Islands και παρέλειψε να δηλώσει την είσοδο του πλοίου στην ζώνη, ενώ το πλοίο μετέφερε και έξι τόνους κατεψυγμένο μπακαλιάρο της Παταγονίας⁴¹, τους οποίους –κατά παράβαση της γαλλικής νομοθεσίας-, δεν δήλωσε. Στις 8/10/1999, το δικαστήριο (court of first instance) του Saint-Paul, επιβεβαίωσε την κράτηση του Camouco και διέταξε την απόλυση του πλοίου, μετά την καταβολή εγγύησης ύψους 20,000,000 γαλλικών φράγκων. Στις 7/10/1999, απαγγέλθηκαν κατηγορίες στον Πλοίαρχο (he was charged), ο οποίος και τέθηκε υπό δικαστική εποπτεία από το δικαστήριο (tribunal de grande instance) του Saint-Denis. Καθώς το κράτος σημαίας, θεώρησε την ορισθείσα εγγύηση υπερβολική, προσέφυγε στις 17/1/2000 στο Δικαστήριο, ζητώντας την άμεση απελευθέρωση του πλοίου και του πλοιάρχου, χωρίς την καταβολή εγγύησης⁴². Από την πλευρά της, η Γαλλία, απέρριψε όλες τις αιτιάσεις του Παναμά, επικαλούμενη ενστάσεις επί του παραδεκτού⁴³. Το Δικαστήριο, αφού έκρινε παραδεκτή την αίτηση, εξέτασε την υπόθεση, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η εγγύηση την οποία όρισε το Γαλλικό δικαστήριο, δεν ήταν «εύλογη». Ακόμη, όρισε

⁴¹ Ο λεγόμενος μπακαλιάρος της Παταγονίας (Patagonian toothfish / *Dissostichus eleginoides*) ή Λαυράκι της Χιλής (Chilean seabass), είναι ιχθύς ο οποίος βρίσκεται στο Νότιο Ειρηνικό, Ατλαντικό και Ινδικό Ωκεανό, σε μεγάλα βάθη. Λόγω του μεγάλου μεγέθους του, είναι ιδιαίτερα προσοδοφόρος, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει σημαντικά από την παράνομη υπεραλίευση (Illegal, Unmonitored, Unlicensed Fishing). Αξίζει να σημειωθεί, ότι η παράνομη αλιεία του ευθύνεται για τέσσερις από τις εννέα υποθέσεις ταχείας απόλυσης που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο. Βλ. περαιτέρω, Oceana, Protecting the world's oceans, Patagonian toothfish, <https://oceana.org/marine-life/ocean-fishes/patagonian-toothfish>

⁴² Βλ. αναλυτικά, ITLOS, Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application submitted on behalf of Panama, 17/1/2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/request_panam_eng.pdf

⁴³ Ibid, Written Proceedings, Statement in Response of France, 25/1/2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/response_france_eng.pdf

την νέα εγγύηση σε οκτώ εκατομμύρια γαλλικά φράγκα και αποφάσισε την ταχεία απόλυση του πλοίου και του Πλοιάρχου, μετά την καταβολή της εγγύησης.⁴⁴

2.3. Η υπόθεση "Monte Confurco" (Σεϋχέλλες κατά Γαλλίας)

Το Monte Confurco ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη σημαία των Σεϋχελλών. Ιδιοκτήτρια εταιρεία του πλοίου ήταν η Monteco Shipping Corporation, με έδρα τις Σεϋχέλλες. Στις 27/8/2000, το πλοίο απέπλευσε από το Port Louis του Μαυρικίου, προκειμένου να ψαρέψει στο Νότιο Ινδικό Ωκεανό. Στις 8/11/2000, κι ενώ το πλοίο βρισκόταν στην ΑΟΖ των Kerguelen Islands (French Southern and Antarctic Territories), έγινε έλεγχος στο πλοίο από γαλλική φρεγάτα. Το Monte Confurco συνοδεύτηκε από το Γαλλικό ναυτικό στο Port-des-Galets, στη Réunion, όπου και αφίχθηκε στις 19/11/2000. Στον πλοίαρχο απαγγέλθηκαν κατηγορίες (was charged) και τέθηκε υπό δικαστική εποπτεία. Στην απόφαση του δικαστηρίου του Saint-Paul, αναφέρεται πως το πλοίο εισήλθε στην ΑΟΖ των Kerguelen Islands, χωρίς πρότερη εξουσιοδότηση και χωρίς να δηλώσει το φορτίο ψαριών που έφερε (κατά παράβαση των προβλέψεων της γαλλικής νομοθεσίας 66-400 άρθρο 2, 18/6/1966, τροποποιημένο στις 18/11/1997). Αυτές οι πράξεις, οδήγησαν τις γαλλικές αρχές στο συμπέρασμα, ότι το σύνολο του φορτίου του πλοίου, είχε προέλθει από παράνομη αλιεία στην ΑΟΖ των νησιών. Το εθνικό δικαστήριο αποφάσισε την ταχεία απόλυση του πλοίου και του πλοιάρχου, μετά την υποβολή εγγύησης, ύψους 56,400,000 γαλλικών φράγκων. Στις 24/11/2000, οι Σεϋχέλλες προσέφυγαν στο Δικαστήριο, ζητώντας τον ορισμό, διαφορετικής, «εύλογης» εγγύησης και την άμεση απελευθέρωση του πλοίου και του καπετάνιου (χωρίς καταβολή εγγύησης, καθώς

⁴⁴ Ibid, Judgment of 7 February 2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20.pdf

δεν προβλέπεται φυλάκιση προσώπων για τέτοιες παραβάσεις).⁴⁵ Η Γαλλία, από την πλευρά της, ζήτησε από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση⁴⁶, κάτι το οποίο δεν έγινε. Τουναντίον, το Δικαστήριο εξέτασε την υπόθεση και έκρινε ότι το ποσό που ζητούσε η γαλλική πλευρά, ήταν υπέρογκο, και όρισε ως νέα «εύλογη» εγγύηση, τα 18 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα για την ταχεία απόλυση του πλοίου και του Πλοιάρχου⁴⁷.

2.4. Η υπόθεση "Grand Prince" (Μπελίζ κατά Γαλλίας)

Το Grand Prince ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη σημαία της Μπελίζ (κατά τη στιγμή της σύλληψης του στις 26/12/2000). Το πλοίο απέπλευσε από το Durban της Νοτίου Αφρικής, στις αρχές του Δεκεμβρίου 2000 προκειμένου να ψαρέψει μπακαλιάρο της Παταγονίας και αστακό στα διεθνή ύδατα του Ανταρκτικού Ωκεανού. Στις 26/12/2000, κι ενώ βρισκόταν στην ΑΟΖ των Kerguelen Islands, δέχτηκε έλεγχο από γαλλική φρεγάτα, κατά τη διάρκεια του οποίου βρέθηκαν δεκαοχτώ τόνοι μπακαλιάρου της Παταγονίας. Στη συνέχεια συνοδεύτηκε από το γαλλικό ναυτικό Port-des-Galets, στη Réunion. Σύμφωνα με το procès-verbal, ο καπετάνιος προέβη σε παράνομη αλιευτική δραστηριότητα στην ΑΟΖ των Kerguelen Islands και δεν δήλωσε την είσοδό του στη ζώνη, ούτε και το φορτίο ψαριών του πλοίου. Στις 12/1/2001, το εθνικό δικαστήριο (tribunal d'instance) του Saint-Paul, επιβεβαίωσε την κράτηση του Grand Prince (και του εξοπλισμού και των υλικών) και αποφάσισε ότι η απόλυσή του θα ήταν εφικτή μετά την καταβολή εγγύησης ύψους 1,737,918.70 ευρώ. Στις 23/1/2001, άλλο εθνικό δικαστήριο, (Tribunal Correctionnel of Saint Denis) αποφάσισε την κατάσχεση του πλοίου. Στις 21/3/2001, η Μπελίζ προσέφυγε στο

⁴⁵ Case No. 6 The "Monte Confurco" Case (Seychelles v. France), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application submitted on behalf of the Seychelles, 24/11/2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/application_seychelles_eng.pdf

⁴⁶ Ibid, Written Proceedings, Statement in Response of France, 5/12/2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/response_france_eng.pdf

⁴⁷ Ibid, Judgment of 18 December 2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20.pdf

Δικαστήριο, υποστηρίζοντας ότι το φορτίο δεν προήλθε από την ΑΟΖ, και ζήτησε τον ορισμό διαφορετικής, μικρότερης εγγύησης, προκειμένου να αφεθεί το πλοίο άμεσα ελεύθερο.⁴⁸ Η Γαλλία, από την πλευρά της υποστήριξε ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία.⁴⁹

Το Δικαστήριο, μέσω της εξέτασης των εγγράφων, αποδεικτικών στοιχείων κ.λπ., τα οποία παρουσιάστηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου κατέληξε ότι είναι αδύνατο να αποδειχθεί πέραν πάσης αμφιβολίας η γνησιότητα του νομικού δεσμού ανάμεσα στο πλοίο και το κράτος της Μπελίζ, συνεπώς δεν μπορούσε να θεωρηθεί ως το κράτος σημαίας του πλοίου, και αυτομάτως έχανε το δικαίωμα της προσφυγής στο Δικαστήριο. Λόγω των παραπάνω, το Δικαστήριο έκρινε πως δεν είχε δικαιοδοσία να εξετάσει και να αποφασίσει επί της υποθέσεως.⁵⁰

2.5. Η υπόθεση "Volga" (Ρωσική Ομοσπονδία κατά Αυστραλίας)

Το Volga ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη ρωσική σημαία. Η πλοιοκτήτρια εταιρεία ήταν η Olbers Co. Limited, με έδρα τη Ρωσία. Στις 7/2/2002, στο Volga επιβιβάστηκαν Αυστραλοί στρατιώτες (από στρατιωτικό ελικόπτερο). Το πλοίο συνοδεύτηκε στο λιμάνι του Fremantle, στη Δυτική Αυστραλία, όπου κρατήθηκε μαζί με το πλήρωμα και τον Πλοίαρχο. Στις 6/3/2002, τα τρία μέλη του πληρώματος κατηγορήθηκαν για τη χρήση πλοίου για εμπορική αλιεία χωρίς να υφίσταται σε ισχύ αλιευτική άδεια η οποία θα νομιμοποιούσε τη χρήση του εν λόγω πλοίου, στην εν λόγω περιοχή, κατά παράβαση του Fisheries Management Act 1991 (section 100, 2).

⁴⁸ Case No. 8 The "Grand Prince" Case (Belize v. France), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application submitted on behalf of Belize, 21/3/2001, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/application_belize_e.pdf

⁴⁹ Ibid, Written Proceedings, Observations of the French Government, 4/4/2001, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/observations_france.pdf

⁵⁰ Ibid, Judgment of 20 April 2001, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01.pdf

Το εθνικό δικαστήριο αποφάσισε την καταβολή εγγύησης ύψους ενός εκατομμυρίου Αυστραλιανών δολαρίων για την απόλυση του πλοίου και του πληρώματος. Στις 2/12/2002, η Ρωσία προσέφυγε στο Δικαστήριο, ζητώντας από την Αυστραλία την άμεση απόλυση του πλοίου και του πληρώματος, μετά την καταβολή εγγύησης όχι μεγαλύτερης των 500,000 αυστραλιανών δολαρίων (ή οποιοδήποτε ποσό ορίσει ως εύλογο το Δικαστήριο).⁵¹ Η Αυστραλία, ζήτησε από το Δικαστήριο την απόρριψη της αίτησης.⁵² Το Δικαστήριο, αφού έκρινε ότι έχει δικαιοδοσία, αποφάσισε τον ορισμό της εγγύησης σε 1,920,000 αυστραλιανά δολάρια και την επακόλουθη ταχεία απόλυση του πλοίου και του πληρώματος.⁵³

2.6. Η υπόθεση "Juno Trader" (Άγιος Βικέντιος & Γρεναδίνες κατά Γκινέας-Μπισσάου)

Το Juno Trader ήταν ψυγείο φορτηγό πλοίο υπό τη σημαία του Αγίου Βικεντίου και Γρεναδίνες. Στις 26/9/2004, το πλοίο εισήλθε στην ΑΟΖ της Γουινέας-Μπισσάου περίπου 40 ν.μ. από την ακτή, χωρίς να έχει δηλώσει την παρουσία του στο παράκτιο κράτος. Το λιμενικό συνέλαβε το πλοίο, και το έφερε στο λιμάνι του Μπισσάου. Το παράκτιο κράτος θεώρησε ότι το πλοίο παραβίασε την αλιευτική νομοθεσία της Γουινέας-Μπισσάου και επέβαλε πρόστιμο στο πλοίο και στον Πλοίαρχο. Στις 18/11/2004, το κράτος σημαίας προσέφυγε στο Δικαστήριο, ζητώντας την απόλυση του πλοίου και του πληρώματος, χωρίς την καταβολή εγγύησης.⁵⁴ Το παράκτιο κράτος, ζήτησε από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση, λόγω ελλειπούς

⁵¹Case No. 11 The "Volga" Case (Russian Federation v. Australia), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application submitted by the Russian Federation, 12/11/2002, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/application_russ_fed_eng.pdf

⁵² Ibid, Written Proceedings, Statement in Response of Australia, 7/12/2002, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/statement_response_australia_e.pdf

⁵³ Judgment of 23 December 2002, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_en.pdf

⁵⁴ ITLOS, Case No. 13 The "Juno Trader" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application on behalf of Saint Vincent and the Grenadines, 18/11/2004, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Application.SVG.pdf

νομικής θεμελίωσης,⁵⁵ κάτι το οποίο το Δικαστήριο απέρριψε. Εν τέλει, η απόφαση προέβλεπε την καταβολή εγγύησης ύψους 300,000 ευρώ και την άμεση απελευθέρωση του πλοίου και του πληρώματος.⁵⁶

2.7. Η υπόθεση "Hoshinmaru" (Ιαπωνία κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας)

Το Hoshinmaru ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη σημαία της Ιαπωνίας. Η Ρωσία είχε εκδώσει άδεια αλιείας για το πλοίο, η οποία αφορούσε στην αλιεία πέστροφας και σολομού με παρασυρόμενα δίχτυα (π.χ. παραγάδια και δίχτυα-παγίδες), σε τρείς διαφορετικές ζώνες εντός της ρωσικής ΑΟΖ. Η εν λόγω άδεια, εξουσιοδοτούσε το πλοίο να ψαρέψει ως και 101.8 τόνους σολομό Ειρηνικού ερυθρός (sockeye salmon / *O. nerka*) και 161.8 τόνους σολομό Ειρηνικού (chum salmon / *Oncorhynchus keta*). Την 1/6/2007, κι ενώ το πλοίο βρισκόταν στη ρωσική ΑΟΖ, περίπολος επιβιβάστηκε στο Hoshinmaru, και ανακάλυψε ότι 20 τόνοι ερυθρού σολομού Ειρηνικού, είχαν δηλωθεί εσφαλμένα στα έγγραφα του πλοίου ως σολομός ειρηνικού, ο οποίος θεωρείται χαμηλότερης αξίας. Το πλοίο οδηγήθηκε στο λιμάνι του Petropavlovsk Kamchatskii. Το εθνικό δικαστήριο, αποφάσισε την καταβολή εγγύησης ύψους 22 εκατομμυρίων ρουβλιών. Στις 6/7/2007, η Ιαπωνία προσέφυγε στο Δικαστήριο ζητώντας την ταχεία απόλυση του πλοίου και του πληρώματος.⁵⁷ Το Δικαστήριο αποφάσισε την καταβολή εύλογης αποζημίωσης 10 εκατομμυρίων ρουβλιών και την άμεση απελευθέρωση του πλοίου, του πληρώματος και του φορτίου.⁵⁸

⁵⁵ Ibid, Written Proceedings, Statement in Response of Guinea-Bissau, 26/11/2004, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/response_gb_eng.pdf

⁵⁶ Ibid, Judgment of 18 December 2004, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_en.pdf

⁵⁷ Case No. 14 The "Hoshinmaru" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application of Japan, 6/7/2007, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/application_japan_eng.1.pdf

⁵⁸ Ibid, Judgment of 6 August 2007, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_en.pdf

2.8. Η υπόθεση "Tomimaru" (Ιαπωνία κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας)

Το Tomimaru ήταν αλιευτικό πλοίο, υπό τη σημαία της Ιαπωνίας (ιδιοκτησία της εταιρείας Kanai Gyogyo Co, με έδρα την Ιαπωνία). Στις 31/10/2006, κι ενώ το πλοίο βρισκόταν στη ρωσική ΑΟΖ, περίπολος επιβιβάστηκε στο πλοίο, και ανακάλυψε αδήλωτο φορτίο 25,5 τόνων μπακαλιάρου της Αλάσκας (walleye pollock/ gadus chalcogrammus) και άλλα απαγορευμένα αλιεύματα. Το πλοίο οδηγήθηκε στο λιμάνι του Petropavlovsk Kamchatskii, όπου και κρατήθηκε. Οκτώ ολόκληρους μήνες, κι ενώ η διαδικασία εκκρεμούσε ακόμη στο Ανώτατο Δικαστήριο της Ρωσίας, η Ιαπωνία προσέφυγε στις 6/7/2007 στο Δικαστήριο, ζητώντας την απόλυση του πλοίου μετά την καταβολή εγγύησης.⁵⁹ Λίγες μέρες αργότερα, στις 26/7, η Ρωσία πληροφόρησε το Δικαστήριο για την ολοκλήρωση της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, η οποία οριστικά επικύρωνε την κατάσχεση του πλοίου. Μετά από αυτή την εξέλιξη, το Δικαστήριο, έκρινε πως η αίτηση της Ιαπωνίας δεν είχε πλέον αντικείμενο, συνεπώς το Δικαστήριο δεν ήταν υποχρεωμένο να εκδώσει απόφαση.⁶⁰

⁵⁹ Case No. 15 The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release, Institution of Proceedings, Application of Japan, 6/7/2007, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/application_japan_eng.1.pdf

⁶⁰ Ibid, Judgment of 6 August 2007, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_en.pdf

Κεφάλαιο 3^ο : Τα προκαταρκτικά ζητήματα ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας

Στα αρχικά στάδια εξέτασης των υποθέσεων, το Δικαστήριο υποχρεούται να εξετάσει αφενός το ζήτημα της δικαιοδοσίας, αφετέρου το ζήτημα του παραδεκτού της υπόθεσης. Εάν τα δύο αυτά κριτήρια (και τα διαφορετικά συστατικά τους στοιχεία) δεν ικανοποιούνται, το Δικαστήριο, αδυνατεί να προχωρήσει στην εκδίκαση της υπόθεσης. Η δικαιοδοσία και το παραδεκτό, αποτελούν και τις δυο συνηθέστερες μορφές προκαταρκτικών ενστάσεων (preliminary objections), ιδίως από τα μέρη, εις βάρος των οποίων εκκινούνται οι νομικές διαδικασίες. Τα όρια ανάμεσα στις δύο προβλέψεις, μπορεί κάποιες φορές να είναι δυσδιάκριτα, και να αλληλεπικαλύπτονται.

Αρκετά βοηθητικός προς τη διάκριση είναι ο διαχωρισμός που αναφέρει ο Paulsson. Ειδικότερα, εάν η υπόθεση δεν μπορεί να υποβληθεί ενώπιον του συγκεκριμένου δικαστηρίου, το ζήτημα εμπίπτει στο κομμάτι της δικαιοδοσίας ενώ, σε περίπτωση που η υπόθεση δεν είναι δυνατόν να εξεταστεί καθόλου ή στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή, εμπίπτει στο κομμάτι του παραδεκτού.⁶¹

Η υποβολή μιας αίτησης στο Δικαστήριο, θα πρέπει μεταξύ άλλων να ικανοποιεί και κάποιους πρακτικούς κανόνες τους οποίους θέτει το Δικαστήριο και ισχύουν για όλα τα μέρη, ανεξαιρέτως. Σκοπός των κανόνων αυτών, είναι να διατηρούν ένα καθορισμένο πλαίσιο λειτουργίας, διασφαλίζοντας την ίση και αμερόληπτη μεταχείριση των μερών ενώ παράλληλα διευκολύνουν σημαντικά τη διεξαγωγή των διαδικασιών.

⁶¹ Jan Paulsson, Jurisdiction and Admissibility, Global Reflections on International Law, Commerce and Dispute Resolution, ICC publishing; University of Miami Legal Studies Research Paper No. 30 (2010) 167.

3.1. Η δικαιοδοσία του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας

Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, τα διεθνή δικαστήρια είναι υπεύθυνα για να αποφασίσουν στην εκάστοτε υπόθεση εάν έχουν όντως δικαιοδοσία ως προς την εκδίκαση αυτής και να προχωρούν αναλόγως, είτε στην εκδίκαση, είτε στην απόρριψη της υπόθεσης. Αυτό πραγματοποιείται πάντα, ασχέτως εάν έχει εγείρει το ζήτημα κάποιο από τα αντίδικα μέρη ή όχι⁶². Αποτελεί δικαίωμα και υποχρέωση του διεθνούς δικαστηρίου να εξετάζει και να αποφασίσει ρητά ότι έχει δικαιοδοσία για την εκδίκαση μιας υπόθεσης. Με αυτό τον τρόπο είναι αδύνατον να αμφισβητηθεί το κύρος και οι αποφάσεις του. Η ίδια διαδικασία ακολουθείται φυσικά και από το ITLOS. Στην πράξη, κατά την εξέταση των υποθέσεων ταχείας απόλυσης πλοίου μέχρι στιγμής, το Δικαστήριο εξετάζει –κατά κανόνα- τους εξής παράγοντες προκειμένου να αποφανθεί ως προς τη δικαιοδοσία του:

- i. Εάν οι αντίδικοι είναι κράτη-μέρη στη Σύμβαση (αρμοδιότητα *ratione persone*)
- ii. Εάν οι αντίδικοι δεν έχουν αποφασίσει να υποβάλλουν την υπόθεση ταχείας απόλυσης σε άλλο (διεθνές) δικαστήριο
- iii. Εάν το αιτών κράτος είναι το κράτος σημαίας του πλοίου το οποίο κρατείται
- iv. Την παραβίαση εκ μέρους του παράκτιου κράτους συγκεκριμένων άρθρων της Σύμβασης (νομική θεμελίωση της αίτησης) (αρμοδιότητα *ratione materie*)⁶³

Το πεδίο της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου, αποτελεί σχεδόν σε κάθε υπόθεση αντικείμενο διαμάχης ανάμεσα στα αντίδικα μέρη. Κι αυτό γιατί, το εναγόμενο κράτος (Respondent), όχι σπάνια, προσπαθεί με πληθώρα επιχειρημάτων να υποστηρίξει ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία, προκειμένου να αποφύγει την εκδίκαση της υπόθεσης.

⁶² ITLOS, Case No. 8 *The "Grand Prince" Case (Belize v. France)*, Prompt Release Judgment of 20 April 2001, p.41, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01.pdf

⁶³ Hamid, Abdul Ghafur, and Khin Maung Sein. "Prompt release of vessel and crew under Article 292 of the UNCLOS: Is it an adequate safeguard against the powers of coastal states." *Journal of Applied Sciences Research* 7.13 (2011): 2429-2430. p.2423

Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο, είναι αυταπόδεικτο, εφόσον τα αντίδικα μέρη έχουν υπογράψει και επικυρώσει τη Σύμβαση. Δεν έχει τεθεί τέτοιο θέμα μέχρι στιγμής στις υποθέσεις ταχείας απόλυσης.

Ως προς το δεύτερο κριτήριο, η σύντομη χρονική διάρκεια των δέκα ημερών, σίγουρα καθιστά δύσκολη τη σύγκλιση, αλλά συμβαδίζει με το πνεύμα των προβλέψεων της ταχείας απόλυσης. Δεν είναι λογική η παράταση της κράτησης του πλοίου επ' αόριστον μέχρι τη συμφωνία για υποβολή σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο. Ακόμη, δεν μπορεί επουδενί να θεωρηθεί ότι αναφέρεται στις διαδικασίες των εθνικών δικαστηρίων του παράκτιου κράτους. Δεν έχει ανακύψει σε καμία υπόθεση μέχρι στιγμής το ζήτημα προσφυγής σε διαφορετικά διεθνή δικαστήρια για την ίδια υπόθεση.

Αναφορικά με το τρίτο κριτήριο, η σημασία του, αναδείχθηκε στην υπόθεση *Grand Prince*. Ακόμη κι εκεί όμως, δεν αμφισβητούνταν η συμμετοχή στη Σύμβαση του κράτους-σημαίας, αλλά αμφισβητούνταν η νηολόγηση του πλοίου, δηλαδή υπήρχε αμφιβολία εάν το κράτος αυτό είχε το δικαίωμα να προσφύγει για ένα πλοίο, το οποίο πιθανόν να μην υπάγεται στη δικαιοδοσία του. Συνεπώς, το Δικαστήριο ήταν υποχρεωμένο να εξετάσει *proprio motu* τη βάση της δικαιοδοσίας του. Η απόφαση του Δικαστηρίου είναι χαρακτηριστική και αναδεικνύει τον πρωταρχικό ρόλο που διαδραματίζει η αναμφισβήτητη δικαιοδοσία. Το Δικαστήριο έκρινε λοιπόν, πως με βάση τα έγγραφα που προσκόμισαν η Μπελίζ και η πλοιοκτήτρια εταιρεία, τεκμαίρετο ότι το πλοίο, είχε χάσει τη νηολόγησή του και κατά την στιγμή της προσφυγής στο Δικαστήριο, το πλοίο δεν έφερε καμία σημαία. Ένα σημαντικό στοιχείο, το οποίο ταλάνισε το Δικαστήριο, ήταν εάν θα έπρεπε να εξετάσει τη νηολόγηση του πλοίου κατά την στιγμή της τέλεσης της παράβασης ή κατά τη στιγμή της κατάθεσης της αίτησης στο Δικαστήριο. Η αμφιβολία ενέκυψε ως προς τη στιγμή της υποβολής της αίτησης. Συνεπώς, η Μπελίζ δεν αναγνωρίστηκε ως το κράτος σημαίας, και η αίτησή της απορρίφθηκε. Εδώ πρέπει να σημειωθεί το εξής : σε

προηγούμενες υποθέσεις το Δικαστήριο δεν μπήκε στη διαδικασία να εξετάσει τη νηολόγηση των πλοίων.

Τέλος, σχετικά με το τέταρτο κριτήριο, η νομική θεμελίωση των υποθέσεων ταχείας απόλυσης, αφορά κατά κύριο λόγο στην παραβίαση εκ μέρους του παράκτιου κράτους, του άρθρου 73(2) της Σύμβασης, ενώ η δικαιοδοσία στο Δικαστήριο αποδίδεται, φυσικά, με το άρθρο 292. Εδώ όμως, θα πρέπει να γίνει αναφορά και στο άρθρο 113 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, σύμφωνα με το οποίο, το Δικαστήριο πρέπει να κρίνει αν η αίτηση είναι σωστά θεμελιωμένη νομικά (well-founded). Αυτό άπτεται του παραδεκτού της αίτησης και μπορεί να αποτελέσει λόγω απόρριψης αυτής. Εάν, επί παραδείγματι, η αίτηση έχει θεμελιωθεί σε ένα διαφορετικό άρθρο της Σύμβασης, το οποίο προβλέπει τη λήψη προσωρινών μέτρων και όχι την ταχεία απόλυση, το Δικαστήριο είναι υποχρεωμένο να την απορρίψει.

3.2. Ζητήματα παραδεκτού

Όπως προαναφέρθηκε, η δικαιοδοσία αφορά στην ικανότητα του Δικαστηρίου να εξετάσει μια υπόθεση, το παραδεκτό της υπόθεσης, αφορά μεταξύ άλλων, στον χρόνο υποβολής της αίτησης στο Δικαστήριο, στην αρχή *lis pendence* και στην απαίτηση για εξάντληση των εθνικών ένδικων μέσων (*exhaustion of local remedies*).

3.2.1. Ο χρόνος υποβολής της αίτησης στο Δικαστήριο

Όπως αναφέρθηκε στο 1^ο Κεφάλαιο, η Σύμβαση προβλέπει σαφώς την προσφυγή σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο, μετά το πέρας των δέκα ημερών από τη στιγμή της έναρξης κράτησης του πλοίου (292 3). Σκοπός αυτής της ρύθμισης είναι να ελαχιστοποιήσει το χρόνο των διαδικασιών ενώπιον των δικαστηρίων και να δώσει λύση στο ζήτημα της κράτησης του πλοίου ή και του πληρώματος, όσο το δυνατόν πιο σύντομα, διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο τα συμφέροντα των μερών. Όμως, η Σύμβαση δεν προβλέπει κάποιο ανώτατο χρονικό όριο, μετά την παρέλευση

του οποίου, παύει να υφίσταται το δικαίωμα της προσφυγής σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο.

Κι εδώ εγείρεται το εξής ερώτημα : Παίζει ρόλο εάν η αίτηση θα υποβληθεί αμέσως μετά το πέρας του 10ημέρου ή , λόγου χάρη, τρεις μήνες αργότερα, στην απόφαση του Δικαστηρίου επί της δικαιοδοσίας του ; Ως προς τη χρονική στιγμή κατάθεσης της αίτησης, ανακύπτει και το εξής παράδοξο: εάν το κράτος καθυστερήσει πολύ να υποβάλλει την αίτησή του στο δικαστήριο, τα εθνικά δικαστήρια του παράκτιου κράτους θα έχουν προχωρήσει με τη διαδικασία και πολύ πιθανόν, η υπόθεση να έχει τελεσιδικήσει. Υπό αυτές τις συνθήκες, η προσφυγή στο Δικαστήριο, καθίσταται πλέον άνευ ουσίας (*moot*). Κι αυτό γιατί, το Δικαστήριο δεν λειτουργεί σε καμία περίπτωση ως εφετείο όπου μπορούν να προσβληθούν αποφάσεις των εθνικών δικαστηρίων, όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο δικαστής Nelson⁶⁴.

Το Δικαστήριο ήρθε αντιμέτωπο με το ζήτημα της μεγάλης καθυστέρησης υποβολής της αίτησης, στην υπόθεση *Tomimaru*. Όπως αναφέρθηκε αναλυτικά στο 2^ο Κεφάλαιο, το ιαπωνικό πλοίο *Tomimaru*, συνελήφθη και κρατήθηκε από τη Ρωσική Ομοσπονδία για παραβίαση της αλιευτικής νομοθεσίας και παρά την εκδίκαση της υπόθεσης στα ρωσικά δικαστήρια και τον καθορισμό εγγύησης, το πλοίο δεν μπορούσε να αφεθεί ελεύθερο. Οι διαδοχικές προσφυγές του πλοιοκτήτη στα ρωσικά δικαστήρια, δεν έφεραν το επιθυμητό αποτέλεσμα, και λόγω αυτής της δυστοκίας, αποφάσισε να εκκινήσει τη διαδικασία για την υποβολή της αίτησης στο Δικαστήριο, μετά από οκτώ μήνες από τη στιγμή της κράτησης. Το Δικαστήριο δέχτηκε την αίτηση, παρά την μεγάλη χρονική απόσταση ανάμεσα στη σύλληψη του πλοίου και την υποβολή της αίτησης. Κατά τη διάρκεια των διαδικασιών ενώπιον του Δικαστηρίου, το Ανώτατο Δικαστήριο της Ρωσίας αποφάσισε κρίνοντας νόμιμη την

⁶⁴ITLOS, Case No. 15 *The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation)*, Prompt Release, Declaration of Judge Nelson, p.100, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_dec_Nelson_en.pdf

κατάσχεση του πλοίου. Υπό αυτό το πρίσμα, το Δικαστήριο έκρινε ότι δεν μπορεί να συνεχίσει με την εξέταση μιας υπόθεσης, η οποία έχει ολοκληρωθεί στα εθνικά δικαστήρια.

Ο δικαστής Lucky, έκανε ειδική μνεία για το θέμα της καθυστέρησης της υποβολής της αίτησης, δηλώνοντας ρητά πως αυτή αποτελεί σοβαρή αιτία ώστε η αίτηση να κριθεί μη παραδεκτή⁶⁵.

Φαίνεται λοιπόν, πως το χρονικό κριτήριο υποβολής της αίτησης στο Δικαστήριο, διαθέτει μια μεγάλη ευελιξία και λειτουργεί συμπληρωματικά προς άλλα κριτήρια. Αυτό που κάποιος μπορεί να αποκομίσει, είναι η αντίληψη, ότι ο χρόνος υποβολής της αίτησης δεν διαδραματίζει ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο, αρκεί η υπόθεση να εκκρεμεί ακόμη στα εθνικά δικαστήρια, να υπάρχει δηλαδή ακόμη διακύβευμα. Όσο υφίσταται ανάγκη της απόλυσης του πλοίου ή και του πληρώματος, η αίτηση έχει νόημα, ακόμη κι αν γίνει σε μεταγενέστερο χρόνο. Αυτό όμως σε καμία περίπτωση δεν συνεπάγεται, ότι θα δημιουργηθεί η εσφαλμένη εντύπωση στους ιδιώτες, πως μπορούν να χρησιμοποιούν το Δικαστήριο, ως μία παράκαμψη, όταν η υπόθεσή τους δεν εξελίσσεται όπως θα επιθυμούσαν στα εθνικά δικαστήρια. Φευ, το Δικαστήριο δεν προχώρησε με την εξέταση της υπόθεσης, κάτι που θα έδινε σίγουρα περισσότερη τροφή για σκέψη γύρω από το εν λόγω ζήτημα.

3.2.2. Η αρχή *lis pendence*⁶⁶

Σε περίπτωση όπου το εθνικό δικαστήριο πρώτου βαθμού απορρίψει την αίτηση για απόλυση του πλοίου μετά την καταβολή εγγύησης, ή το ποσό που θα ορίσει θεωρείται μη αποδεκτό, το μέρος που θίγεται θα πρέπει να προσπαθήσει να ανατρέψει την απόφαση, προσφεύγοντας στο εφετείο του κράτους, εάν δεν έχει παρέλθει η περίοδος των δέκα ημερών. Εάν δεν είναι δυνατή η προσφυγή ή η εκδίκαση εντός δέκα ημερών, θα πρέπει να εκκινήσουν οι διαπραγματεύσεις

⁶⁵ ITLOS, Case No. 15 *The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation)*, Prompt Release, Separate opinion of Judge Lucky, p.113, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_sep_op_Lucky_en.pdf

⁶⁶ Για μια εξαιρετική ανάλυση της αρχής *lis pendence*, βλ. McLachlan, Campbell. *Lis pendens in international litigation*. Brill, 2009.

ανάμεσα στα μέρη για την υποβολή της διαδικασίας σε διεθνές δικαιοδοτικό όργανο⁶⁷. Διαφορετικά, το μέρος που θίγεται, μπορεί να προσφύγει μονομερώς στο Δικαστήριο. Η αρχή *lis pendens* τέθηκε ως ένσταση παραδεκτού στην υπόθεση *Camouco*, όπου η Γαλλία υποστήριξε πως η προσφυγή του Παναμά, είχε τον ίδιο στόχο με την προσφυγή στο εφετείο, ο οποίος ήταν να αλλάξει την πρωτόδικη απόφαση. Το Δικαστήριο διαφώνησε με αυτή την προσέγγιση και κατέληξε ότι τυχόν αναγκαστική καθυστέρηση μέχρι την έκδοση της έφεσης σε ένα εθνικό δικαστήριο, θα εναντιωνόταν στον σκοπό του άρθρου 292.

Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, η αναβολή του δικαιώματος του κράτους σημαίας να προσφύγει στο Δικαστήριο, ενώ εκκρεμεί η υπόθεση ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, θα μπορούσε ακόμη να οδηγήσει στο παράδοξο της αποτροπής από την προσφυγή στα εθνικά δικαστήρια⁶⁸.

3.2.3. Η εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων

Αποτελεί θεμελιώδη κανόνα του διεθνούς δικαίου η εξής αρχή : φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο έχει υποστεί ζημία, πρέπει να εξαντλήσει τα εσωτερικά ένδικα στο κράτος, το οποίο προέβη στη διεθνή παράνομη πράξη, προτού το κράτος του προσώπου μπορέσει να εγείρει διεθνή αξίωση εκ μέρους αυτού⁶⁹. Αυτή η πρόβλεψη αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ευθύνης των κρατών και εφαρμόζεται σε όλο το φάσμα του διεθνούς δικαίου. Στην συγκεκριμένη περίπτωση όμως, η πρόνοια αυτή δεν ισχύει για τις υποθέσεις ταχείας απόλυσης πλοίου. Το άρθρο 292, δεν παρεμποδίζει τις εργασίες των εθνικών δικαστηρίων, ούτε στερεί τα δικαιώμα

⁶⁷ L. B. Sohn, Center for Oceans Law and Policy, University of Virginia, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Volume, pp.70-7L

⁶⁸ Oman, Bernard H., and Vincent P. Bantz. "The Camouco"(Panama v. France) (Judgment). ITLOS Case No. 5." *American Journal of International Law* (2000): 713-721. p.719

⁶⁹ UN, International Law Commission, Articles on State Responsibility, 2001, Article 44 (b), https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_6_2001.pdf

τους να αποφασίσουν επί της ουσίας της υπόθεσης, κάτι το οποίο απαγορεύεται ρητά για το Δικαστήριο.

Η διαδικασία ταχείας απόλυσης αποτελεί ουσιαστικά μια παράλληλη προς τα εθνικά δικαστήρια διεθνή διαδικασία. Αυτή η ιδιαιτερότητα είναι πιθανό να προκαλέσει κάποια σύγχυση, αλλά δεν θα έπρεπε. Κι αυτό γιατί, ο απώτερος στόχος των εθνικών δικαστηρίων είναι να επιβάλλει την προβλεπόμενη ποινή για την παράνομη πράξη του πλοίου σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Αντίστοιχα, απώτερος στόχος του Δικαστηρίου είναι να φροντίσει για την άμεση απελευθέρωση του πλοίου και του πληρώματος, εξασφαλίζοντας όμως παράλληλα μέσω της εγγύησης, ότι το παράκτιο κράτος θα καταφέρει να επιβάλλει την ποινή του.

Το Δικαστήριο, ανέφερε ρητά στην απόφαση της υπόθεσης Camouco, πως δεν θεωρεί λογική την εφαρμογή της αρχής εξάντλησης των εσωτερικών ένδικων μέσων ως προς τη διαδικασία ταχείας απόλυσης πλοίου⁷⁰. Κάτι τέτοιο, θα εναντιωνόταν στην ουσία του άρθρου 292, προκαλώντας μεγάλες καθυστερήσεις στην επείγουσα απελευθέρωση πλοίων και πληρωμάτων.

Βέβαια, υπάρχει και η αντίθετη άποψη. Χαρακτηριστική είναι η άποψη που εκφράζει ο δικαστής Anderson, στην υπόθεση Camouco, σύμφωνα με την οποία, θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός της προσφυγής σε εθνικό εφετείο και την ταυτόχρονη προσφυγή σε διεθνές δικαστήριο, με αποτέλεσμα να εκκρεμεί η ίδια υπόθεση, ταυτόχρονα ενώπιον δύο δικαιοδοτικών οργάνων. Αυτό δεν εξυπηρετεί την αποτελεσματική και ουσιαστική απόδοση δικαιοσύνης και χαρακτηρίζει την απαράδεκτη αυτή πρακτική ως “forum hopping”. Συνεχίζοντας μάλιστα τον συλλογισμό του, υποστηρίζει πως ένα διεθνές δικαστήριο, μπορεί να ασκήσει ουσιαστικά τη δικαιοδοσία του μόνο μετά την εξάντληση των εσωτερικών ένδικων μέσων.⁷¹

⁷⁰ Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release, Judgment of 7 February 2000, p.29 https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20.pdf

⁷¹Ibid, *Dissenting opinion of Judge Anderson*, p.51 https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-DO_A.pdf

3.3. Locus Standi / Ζήτημα ιδιωτών

Όπως αναφέρθηκε στο πρώτο κεφάλαιο, η προσφυγή στο Δικαστήριο, μπορεί να γίνει από ή εκ μέρους του κράτους σημαίας. Αυτό σημαίνει ότι παραχωρείται ένα *sui generis* δικαίωμα *locus standi* στους ιδιώτες στο Δικαστήριο⁷², το οποίο, αποτελεί εξαίρεση στο δημόσιο διεθνές δίκαιο. Στην πράξη, έχει ασκηθεί κατά κόρον. Ειδικότερα, μόνο σε τρεις από τις συνολικά εννέα υποθέσεις μέχρι στιγμής, η προσφυγή έχει γίνει από το κράτος σημαίας και όχι από ιδιώτη ο οποίος ενεργεί εκ μέρους του κράτους σημαίας. Πρόκειται για τις υποθέσεις, *Volga*, *Hoshinmaru* και *Tomimaru*. Αξίζει να σημειωθεί, ότι η ρωσική αντιπροσωπεία και στις τρεις υποθέσεις, αποτελείτο αποκλειστικά από αξιωματούχους του Υπουργείου Εξωτερικών, κάτι το οποίο δείχνει μια συγκεντρωτική τάση και ελάχιστη ευελιξία.

Είναι λογικό η πλοιοκτήτρια ή διαχειρίστρια εταιρεία, να δέχεται μεγαλύτερη πίεση, αφού είναι τα δικά της άμεσα συμφέροντα τα οποία θίγονται, σε αντίθεση με το κράτος σημαίας, για το οποίο η κράτηση ενός πλοίου, δεν αποτελεί ζήτημα επείγουσας αντιμετώπισης ή ιδιαίτερης βαρύτητας. Αυτό αντικατοπτρίζεται στην πρακτική. Ακόμη, είναι σύνηθες, τα κράτη να αποφεύγουν να προσφεύγουν σε διεθνή δικαστήρια, για να μην διαταράξουν τις φιλικές σχέσεις με άλλα κράτη, αφήνοντας τους ιδιώτες να αναζητήσουν λύση στα εθνικά δικαστήρια⁷³.

Σε αυτό το στάδιο της διαδικασίας, ανακύπτει και το ζήτημα του γνήσιου νομικού δεσμού ανάμεσα στο πλοίο -ουσιαστικά την πλοιοκτήτρια εταιρεία- και στο κράτος σημαίας. Καθώς οι σημαίες ευκαιρίας αποτελούν μια εύκολη λύση για την παράκαμψη περιβαλλοντικών, εργασιακών και φορολογικών νομοθεσιών, ενώ οι διαδικασίες εγγραφής στα εν λόγω νηολόγια είναι συνήθως απλές και ταχύτατες, η

⁷³ Hamid, Abdul Ghafur, and Khin Maung Sein. "Prompt release of vessel and crew under Article 292 of the UNCLOS: Is it an adequate safeguard against the powers of coastal states." *Journal of Applied Sciences Research* 7.13 (2011): 2429-2430. p.2423

δημοφιλία τους παγκοσμίως, αυξάνεται εκθετικά, δημιουργώντας όμως νομικά ζητήματα

Κεφάλαιο 4^ο : Τα ειδικά ζητήματα της ταχείας απόλυσης πλοίου

4.1. Καθεστώς πλοίου

Θα πρέπει να διευκρινιστεί, ότι το Δικαστήριο, δεν καλείται σε καμία περίπτωση να αποφασίσει εάν η σύλληψη του πλοίου έγινε νόμιμα ή παράνομα. Κάτι τέτοιο θα προϋπέθετε την εξέταση εκ μέρους του Δικαστηρίου των πραγματικών περιστατικών (merits of the case) αλλά και την κρίση επ αυτών, κάτι το οποίο αντιβαίνει στην ουσία του άρθρου 292. Καθήκον του Δικαστηρίου είναι να εξακριβώσει εάν η κράτηση του πλοίου ως αποτέλεσμα της σύλληψης γίνεται κατά παράβαση της πρόβλεψης της Σύμβασης για την ταχεία απόλυση του πλοίου ή του πληρώματος. Ως κράτηση⁷⁴ θεωρείται η απαγόρευση απόπλου του πλοίου, η οποία όμως δεν έχει επίπτωση στην κυριότητα/ιδιοκτησία του πλοίου, παρά μόνο στη χρήση του.

4.1.1. Η κατάσχεση πλοίου

Το ζήτημα της κατάσχεσης του υπό κράτηση πλοίου, εμφανίστηκε για πρώτη φορά στην υπόθεση Grand Prince, ενώ αναδείχθηκε στο κύριο ζήτημα, σε στην υπόθεση Tomimaru. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο, έκρινε πως η κατάσχεση του

⁷⁴ Ο δικαστής Laing, στην υπόθεση Camouco, κάνει εκτενή αναφορά στον όρο και στις διαφορετικές λέξεις που μπορεί να χρησιμοποιηθούν από το εκάστοτε κράτος για να περιγράψουν την κράτηση πλοίου, τονίζοντας ότι αυτό δεν έχει σημασία για το Δικαστήριο. Ειδικότερα, *"It simply deals with whether, from the perspective of international law, there is a detention in a particular sense, depending on the circumstances, including an arrest, or a hindrance, holding, keeping in custody or a retardation or restraint from proceeding - synonyms mentioned in Black's Law Dictionary. In applying article 292, the Tribunal should not be unduly concerned with a detaining State's categorization of its actions under its law. Therefore, formulations of domestic law which, in good faith, deny the apparent objective international reality of arrest or detention or are based on particular domestic concepts are of limited consequence."* ITLOS, Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release, Institution of Proceedings Declaration of Judge Laing, p.1, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-D_L.pdf

πλοίου καθιστούσε την αίτηση άνευ αντικειμένου. Καθίσταται σαφές, πως το Δικαστήριο δεν διατηρεί μια πεπατημένη συλλογιστική με βάση την οποία κρίνει όλες τις υποθέσεις. Μάλλον, προτιμά την πλήρη ευελιξία στην εξέταση των υποθέσεων ταχείας απόλυσης και την *ad hoc* νομική συλλογιστική (legal reasoning) σε κάθε υπόθεση.

Ως προς την κατάσχεση πλοίου ξένης σημαίας, από το παράκτιο κράτος, οι απόψεις διίστανται. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο δικαστής Laing, στην υπόθεση *Grand Prince*, ακόμη κι αν η κατάσχεση είναι σύλληψη με το εθνικό δίκαιο, δεν θα πρέπει να γίνεται κατ' αρχήν δεκτή από ένα διεθνές δικαστικό σώμα, όταν έχει ως σκοπό ή και αποτέλεσμα να αποκλείσει ένα ολόκληρο σχήμα επανόρθωσης, ειδικά του βεληνεκού της Σύμβασης.⁷⁵

Θα πρέπει να πληρούνται κάποιες ελάχιστες προϋποθέσεις ώστε η κατάσχεση να θεωρείται σύλληψη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Καταρχάς, η κατάσχεση του υπό κράτηση πλοίου, θα πρέπει να γίνεται χωρίς αδικαιολόγητη βιασύνη εκ μέρους του κράτους κράτησης, δίνοντας στο κράτος σημαίας τον απαραίτητο χρόνο έτσι ώστε να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την απελευθέρωση του πλοίου, είτε προσφεύγοντας στα εθνικά δικαστήρια, είτε προσφεύγοντας στο ITLOS. Με την ίδια λογική, θα πρέπει να θεωρείται ότι τηρούνται πάντα οι ορθές διαδικασίες του νόμου (*due process of law*) και το κράτος κράτησης να θεωρείται δεδομένο ότι θα ενεργήσει με καλή πίστη, εκτός εάν υπάρξουν αποδείξεις για το αντίθετο⁷⁶. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Barker, το Δικαστήριο θα μπορούσε να μην αναγνωρίσει μια τελεσίδικη απόφαση κατάσχεσης εθνικού δικαστηρίου, σε περίπτωση που ανακύψουν αποδείξεις για σοβαρές παραβιάσεις των διεθνώς αναγνωρισμένων διαδικαστικών και νομικών κανόνων, απάτη, κατάχρηση δικαιωμάτων κ.λπ.⁷⁷. Μία

⁷⁶ Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο δικαστής Lucky, "Unless there is cogent, compelling evidence and reasons to the contrary, it can be presumed that due process was adhered to and in the circumstances the legal maxim *omnia praesumuntur rite esse acta* is applicable." ITLOS, *Case No. 15 The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation)*, *Prompt Release, Separate opinion of Judge Lucky*, p.115, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_sep_op_Lucky_en.pdf

⁷⁷ Cogliati-Bantz, Vincent P. "II. International Tribunal for the Law of the Sea, *Hoshinmaru (Japan v Russian Federation)* and *Tomimaru (Japan v Russian Federation)*, *Prompt Release Judgments of 6 August 2007*." *International & Comparative Law Quarterly* 58.1 (2009): 241-258., p.256

ενδεικτική περίπτωση κατάχρησης δικαιώματος της κατάσχεσης, είναι και η συνειδητή αποφυγή ενημέρωσης του κράτους σημαίας, κατά παράβαση του άρθρου 73(4) της Σύμβασης, πράξη η οποία αποτρέπει την άσκηση του δικαιώματος του κράτους σημαίας για προσφυγή σε δικαιοδοτικό μηχανισμό. Υπάρχει όμως και η αντίθετη περίπτωση. Το κράτος κράτησης δεν μπορεί να απεμπολεί το δικαίωμα κατάσχεσης, εάν το κράτος σημαίας, μετά την έγκαιρη ενημέρωσή του δεν προσφύγει είτε στα εθνικά, είτε στα διεθνή δικαστήρια, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα⁷⁸.

Στην υπόθεση *Grand Prince* ανέκυψε το ζήτημα της λεγόμενης «ταχείας κατάσχεσης», εκ μέρους της Γαλλίας, γεγονός που οδήγησε την Μπελίζ να προσφύγει στο Δικαστήριο. Η Μπελίζ υποστήριξε πως η Γαλλία προσπαθούσε να παρακάμψει, αν όχι να αλλάξει πλήρως το νόημα του άρθρου 292, και να εισάγει την έννοια της «ταχείας κατάσχεσης»⁷⁹. Γίνεται εμφανές, πως σε περίπτωση που είχε επικρατήσει η άποψη της Γαλλίας, θα προκαλούσε ένα μεγάλο πλήγμα στη διεθνή ναυτιλία ενώ ταυτόχρονα θα υποβάθμιζε και το ρόλο του Δικαστηρίου.

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στο νομικό επιχείρημα το οποίο προέβαλε η Ρωσία σχετικά με την κατάσχεση του πλοίου, στην υπόθεση *Tomimaru*. Η Ρωσία, υποστήριξε κατά την υποβολή της απάντησής της στο Δικαστήριο, ότι από τη στιγμή που το πλοίο κατασχέθηκε, έχασε την εθνικότητά του, συνεπώς η Ιαπωνία δεν αποτελεί πια το κράτος σημαίας και δεν μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο ! Ο εν λόγω συλλογισμός αντιβαίνει στην κοινή λογική, και στην κοινή πρακτική. Οι αγοραπωλησίες πλοίων διεθνώς είναι πολύ συχνές και δεν προϋποθέτουν σε καμία περίπτωση την αλλαγή του νηολογίου. Αυτή την άποψη επισφράγισε και το

⁷⁸Ibid, p.255

⁷⁹ Case No. 5 The "Camouco" Case (*Panama v. France*), Prompt Release, Verbatim Record, ITLOS/PV.01/2, 5 April 2001, p.8, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Vre27.01.am.pdf

Δικαστήριο, το οποίο αναφέρει ρητά πως η αλλαγή της ιδιοκτησίας δεν συνεπάγεται και αυτόματη αλλαγή της εθνικότητας του πλοίου⁸⁰.

4.2. Καθεστώς πληρώματος

Σε περίπτωση σύλληψης και κράτησης του πλοίου, τίθεται το ζήτημα της κατάστασης του πληρώματος και του πλοιάρχου. Είναι προφανές, πως αποτελεί μια ιδιαίτερα στρεσογόνο κατάσταση, όπου άνθρωποι διαφορετικών εθνικοτήτων, βρίσκονται μακριά από τη χώρα τους και την οικογένειά τους, ενώ το πιθανότερο είναι ότι δεν μιλούν τη γλώσσα, ούτε γνωρίζουν την κουλτούρα του τόπου όπου βρίσκονται. Περαιτέρω, δεν γνωρίζουν την νομοθεσία του κράτους, ούτε έχουν τα μέσα για να εκκινήσουν τις απαραίτητες διαδικασίες. Όχι σπάνια, μπορεί να διαβιούν μέσα στο καράβι εντός του λιμένα κράτησης, υπό αντίξοες συνθήκες.⁸¹ Γίνεται λοιπόν κατανοητό, ότι η διαδικασία ταχείας απόλυσης, διαθέτει και έναν ανθρωπιστικό χαρακτήρα, μειώνοντας όσο το δυνατόν περισσότερο χρονικά την ταλαιπωρία των πληρωμάτων. Σε αυτό το σημείο, θα πρέπει να τονίσουμε μια λογική παραδοξότητα. Παρότι τα κράτη υποχρεούνται να ασκούν διπλωματική προστασία υπέρ των υπηκόων τους, στην προκειμένη περίπτωση, δεν νομιμοποιούνται να εκκινήσουν διαδικασίες ταχείας απόλυσης στο Δικαστήριο (δεν έχουν *locus standi*)⁸². Μόνον το κράτος-σημαίας (ουσιαστικά εθνικότητας) του πλοίου, μπορεί να εκκινήσει τη διαδικασία, δημιουργώντας μια, οιονεί, ομπρέλα διπλωματικής προστασίας συνολικά για την πλοιοκτήτρια εταιρεία, το πλοίο, τον πλοίαρχο και το πλήρωμα, ασχέτως της εθνικότητάς αυτών. Αναδεικνύεται περίτρανα η σημασία της επιλογής του νηολογίου του πλοίου και οι επιπτώσεις αυτού στο διηνεκές.

⁸⁰ ITLOS, *Case No. 15 The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation)*, Prompt Release, Judgment of 6 August 2007, p.95, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_en.pdf

⁸¹ Hamid, Abdul Ghafur, and Khin Maung Sein. "Prompt release of vessel and crew under Article 292 of the UNCLOS: Is it an adequate safeguard against the powers of coastal states." *Journal of Applied Sciences Research* 7.13 (2011): 2429-2430. p.2422

⁸² Lindpere, Heiki. "Prompt Release of Detained Foreign Vessels and Crews in Matters of Marine Environment Protection." *Int'l J. Legal Info.* 33 (2005): 240-255., p.243

4.2.1. Η απαγόρευση φυλάκισης του πληρώματος

Όπως αναφέρθηκε στο 1^ο κεφάλαιο, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ 3, η φυλάκιση για παραβίαση της αλιευτικής νομοθεσίας, απαγορεύεται ρητά. Υπάρχουν όμως και ενδιάμεσες καταστάσεις, ουσιαστικά -αν και όχι τυπικά- κράτησης, οι οποίες έχουν ανακύψει κατά περιπτώσεις. Πώς ορίζεται όμως η κράτηση του πληρώματος; Ο λειτουργικός ορισμός, τον οποίο έδωσε το Δικαστήριο στην υπόθεση *Camouco*, ανέφερε ότι, τα μέλη του πληρώματος τα οποία δεν είναι σε θέση να εγκαταλείψουν την επικράτεια του κράτους κράτησης, βρίσκονται υπό κράτηση και πρέπει να ελευθερωθούν μετά την καταβολή εγγύησης. Περαιτέρω, όπως αναφέρει ο Δικαστής Treves, η κράτηση ορίζεται ως όλες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες η κίνηση ενός πλοίου ή του πληρώματός του παρεμποδίζεται από τις αρχές⁸³.

Κατά την εξέταση υποθέσεων από το Δικαστήριο έχουν ανακύψει διαφωνίες ανάμεσα στα αντίδικα μέρη, αναφορικά με το νομικό καθεστώς των πληρωμάτων. Επί παραδείγματι, στην υπόθεση *Camouco*, τα μέρη διαφωνούσαν ως προς το καθεστώς του πλοιάρχου, εάν βρισκόταν υπό κράτηση ή όχι. Ο πλοίαρχος βρισκόταν υπό δικαστική επίβλεψη, ενώ του είχε αφαιρεθεί το διαβατήριό του από τις γαλλικές αρχές, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εγκαταλείψει την *Reunion*. Το Δικαστήριο αποφάσισε την απελευθέρωση του πλοιάρχου, με νομική βάση το άρθρο 292⁸⁴.

Σε κάθε περίπτωση, το Δικαστήριο ξεκαθάρισε στην απόφαση της υπόθεσης *Juno Trader*, πως η υποχρέωση της ταχείας απόλυσης των πλοίων και των πληρωμάτων θα πρέπει να περιλαμβάνει τις θεμελιώσεις αρχές του ανθρωπισμού

⁸³ Treves, Tullio. *"The Proceedings Concerning Prompt Release of Vessels and Crews before the International Tribunal for the Law of the Sea."* *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 179-200., p.182

⁸⁴ Case No. 5 The "*Camouco*" Case (Panama v. France), Prompt Release, Judgment of 7 February 2000, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20.pdf p.

και της ορθής νομικής διαδικασίας (due process of law)⁸⁵. Αξίζει να σημειωθεί, πως αναφορικά με το ποσό της εγγύησης, το Δικαστήριο αποφασίζει συνολικά το ποσό, σε σχέση με το πλοίο και το πλήρωμα και μέχρι στιγμής δεν έχει γίνει διαχωρισμός του ποσού. Συνεπώς, δεν έχει οριστεί τι συνιστά εύλογη εγγύηση για την απελευθέρωση αποκλειστικά του πληρώματος.

4.3.Κριτήρια ορισμού εύλογης εγγύησης

Το ζήτημα του καθορισμού της εύλογης εγγύησης, μπορεί να χαρακτηριστεί ως το κύριο ζήτημα το οποίο, είτε αποτελεί την αίτια για την εκκίνηση της διαδικασίας, είτε αναδύεται ως βασικός πυλώνας των αποφάσεων. Τι συνιστά όμως, την εύλογη εγγύηση (reasonable⁸⁶ bond) ; Καθώς, η Σύμβαση δεν καθορίζει ρητά με βάση ποια κριτήρια θα καθορίζεται η εύλογη εγγύηση, ο ορισμός επιδέχεται πολλών και διαφορετικών ερμηνειών. Το Δικαστήριο στην πορεία του, αναφέρθηκε για πρώτη φορά στην υπόθεση Saiga, όπου το κριτήριο της λογικής περικλείει το ύψος, τη φύση και τη μορφή της εγγύησης ή της οικονομικής ασφάλειας. Η ισορροπία των προαναφερθέντων θα πρέπει να είναι εύλογη⁸⁷. Στην επόμενη χρονικά υπόθεση, την υπόθεση Camouco, το Δικαστήριο προχώρησε, απαριθμώντας τα κριτήρια, με βάση τα οποία η εγγύηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως εύλογη⁸⁸. Ειδικότερα : η βαρύτητα των φερόμενων παραβάσεων, οι ποινές που προβλέπονται για τις εν λόγω

⁸⁵ Case No. 13 The "Juno Trader" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau), Prompt Release, Judgment of 18 December 2004, p.38, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_en.pdf

⁸⁶ Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο δικαστής Laing, "According to Black's Dictionary, it carries the connotation of proportionality, balance, fairness, propriety, moderateness, suitability, tolerableness and or in excessiveness. Among the synonyms which one can add is consistency. In the case of prompt release proceedings, the appropriate perspective is that of an international standard determined to be proper by the Tribunal.",

⁸⁷ ITLOS, Case No. 1 The M/V "SAIGA" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea), Prompt Release, Judgment of 4 December 1997, p.35, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4 Dec 97.pdf

⁸⁸ Αξίζει να αναφερθεί η άποψη του δικαστή Ndiaye στην υπόθεση Camouco, ο οποίος υποστηρίζει μια εντελώς διαφορετική άποψη από την πλειοψηφία, και πιστεύει πως τα μόνα κριτήρια για τον καθορισμό της εγγύησης θα πρέπει να είναι η νομοθεσία και οι κανονισμοί του παράκτιου κράτους, σε περίπτωση έλλειψης σαφώς καθορισμένων κριτηρίων. Βλ. σχετικά, Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release, Declaration of Judge Ndiaye, p.45, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7 feb 20-D N.pdf

παραβάσεις σύμφωνα με την νομοθεσία του παράκτιου κράτους (και μπορεί να έχουν ήδη επιβληθεί), η αξία του υπό κράτηση πλοίου και φορτίου⁸⁹, το ύψος και η μορφή της εγγύησης που έχει επιβληθεί από το κράτος κράτησης.⁹⁰ Στην Monte Confurco, επαναλαμβάνονται τα κριτήρια, ενώ ταυτόχρονα, οι δικαστές τονίζουν πως η λίστα δεν χαρακτηρίζεται ως εξαντλητική, αποκλείουσα διαφορετικά κριτήρια που τυχόν ανακύψουν σε μελλοντικές υποθέσεις. Ακόμη, δεν προσδιορίζεται η βαρύτητα κάθε κριτηρίου.⁹¹

Ως προς τη βαρύτητα των φερόμενων παραβάσεων, αυτή ελήφθη υπόψιν σε τρεις υποθέσεις : στην Monte Confurco, στην Juno Trader και στη Hoshinmaru. Πρέπει όμως να σημειωθεί, πως το Δικαστήριο τονίζει, ότι εγγύηση η οποία έχει οριστεί με βάση τις ανώτατες ποινές που μπορούν να επιβληθούν για την εν λόγω παραβίαση, δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογη⁹². Ειδικά, στην υπόθεση Hoshinmaru, γίνεται εμφανές πως το Δικαστήριο θα μειώσει το ποσό της εγγύησης εάν η σοβαρότητα των αδικημάτων δεν αποδεικνύεται από τα γεγονότα. Ειδικά ως προς την κατάσχεση, είναι εμφανές πως –συνήθως-αποτελεί μια δυσανάλογη ποινή, η οποία δεν στοχεύει στην επίλυση της διαφοράς, αλλά στην παραδειγματική τιμωρία του παραβάτη⁹³.

Αρκετά προβλήματα ανακύπτουν από αμφισημίες ή και παρεκκλίσεις που παρουσιάζουν οι εθνικές νομοθεσίες και διαδικασίες, ως προς τα υπό εξέταση ζητήματα. Χαρακτηριστική περίπτωση, αποτελεί μεταξύ άλλων, ο κατακερματισμός της εγγύησης, δηλαδή εάν μπορεί το παράκτιο κράτος να επιβάλλει τμηματικά την

⁸⁹ Το πλοίο και το φορτίο περιλαμβάνει το πλοίο, τα αλιεύματα, τον εξοπλισμό, τα ναυτιλιακά καύσιμα, κι ο,τιδήποτε άλλο μπορεί να κατασχεθεί και να εκποιηθεί.

⁹⁰ Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release, Judgment of 7 February 2000, p.31, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20.pdf

⁹¹ ITLOS, Case No. 6 The "Monte Confurco" Case (Seychelles v. France), Prompt Release, Judgment of 18 December 2000, p. 109 https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20.pdf

⁹² ITLOS, Case No. 14 The "Hoshinmaru" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release Judgment of 6 August 2007, p.48, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_en.pdf

⁹³ Αυτή η προσέγγιση φαίνεται πως ισχύει στην υπόθεση Tomimaru. Κι αυτό γιατί, το πλοίο αλίευε με άδεια, είδος ψαριού το οποίο δεν είναι απειλούμενο,

εγγύηση με διαφορετικές νομικές αιτιάσεις και να ζητά δύο ή τρία διαφορετικά ποσά και όχι ένα ενιαίο ποσό για την απελευθέρωση του πλοίου και του πληρώματος.

Ως προς το παραπάνω, ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσιάζει και η περίπτωση της υπόθεσης *Tomimaru*, όπου σύμφωνα , με τη ρωσική νομοθεσία, ασκήθηκε στον πλοιοκτήτη αστική δίωξη (administrative proceedings) και στον πλοίαρχο ποινική δίωξη (criminal proceedings), και ενώ είχε οριστεί ήδη η εγγύηση που θα κατέβαλε ο πλοιοκτήτης, παρέμενε ακόμη ο ορισμός της εγγύησης για τον πλοίαρχο. Χαρακτηριστικά, κατά την εκδίκαση της υπόθεσης στο Δικαστήριο, ο πλοιοκτήτης ανέφερε, πως το *Tomimaru* κρατούνταν πίσω από μια πόρτα με δύο κλειδαριές⁹⁴, και τα 8.8 εκ. ρούβλια θα ξεκλείδωναν μόνο τη μία εξ αυτών, ενώ το ποσό που θα ξεκλείδωνε την άλλη, παρέμενε άγνωστο. Δυστυχώς, το Δικαστήριο έκρινε πως η αίτηση ήταν άνευ αντικειμένου, και δεν προέβη σε ανάλυση του κατακερματισμού της εγγύησης. Παρόλα αυτά, το άρθρο 73 δεν ορίζει ρητά την υποχρέωση για ένα ενιαίο ποσό εγγύησης, ούτε όμως και το απαγορεύει, αφήνοντας έτσι μεγάλο περιθώριο ερμηνείας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η άποψη που εκφράζει ο δικαστής Yanai σχετικά με την υπόθεση *Tomimaru*, ο οποίος χαρτογραφεί τα απαραίτητα βήματα για την διευκόλυνση της διάδρασης ανάμεσα στο παράκτιο κράτος και το κράτος σημαίας. Ειδικότερα προβλέπει πως : ο ορισμός της εγγύησης με βάση την εθνική νομοθεσία θα πρέπει να είναι ξεκάθαρος και ενοποιημένος ενώ και συνολικά η εθνική διαδικασία ταχείας απόλυσης θα πρέπει να είναι απλή, κατανοητή και διαφανής , ώστε να αποτρέπονται οι διαμάχες ανάμεσα στα μέρη. Περαιτέρω, η εν λόγω διαδικασία θα πρέπει να γίνεται με βάση την αρχή *due process of law*, ενώ τέλος, το παράκτιο κράτος θα πρέπει να ενημερώνει με εύλογη αμεσότητα το κράτος σημαίας για την καταβολή της εγγύησης⁹⁵.

Συνεπώς, η εγγύηση, θα πρέπει να σέβεται την αρχή της αναλογικότητας (δράση ανάλογη προς το νομικά επιδιωκόμενο σκοπό, λαμβάνοντας υπόψη τα

⁹⁴ITLOS, Case No. 15 The "*Tomimaru*" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release Oral Proceedings, Verbatim Records, ITLOS/PV.07/4 21 July 2007 a.m., p.12, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_4_21.07.a.m.E.pdf

⁹⁵ ITLOS, Case No. 15 The "*Tomimaru*" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release, Declaration of Judge Yanai, p.103-104, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_dec_Yanai_en.pdf

δικαιώματα και τις ελευθερίες που προβλέπει το διεθνές δίκαιο προς τρίτους) και να μην έχει τιμωρητικό ή αποτρεπτικό χαρακτήρα. Διαφορετικά, το Δικαστήριο κινδυνεύει να μετατραπεί σε εφετείο, όπου θα προσφεύγουν τα κράτη κατά των αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων. Εξάλλου, ένας πλοιοκτήτης ή διαχειριστής, μπορεί να αποφασίσει να μην καταβάλλει την εγγύηση εάν θεωρήσει ότι το ποσό είναι υπέρογκο (λ.χ. υπερβαίνει την αξία του ίδιου του πλοίου ή τη συνολική αξία πλοίου και πραγμάτων)⁹⁶, και αντ' αυτού να περιμένει την εκδίκαση της υπόθεσης στα εθνικά δικαστήρια, ασχέτως της χρονικής καθυστέρησης. Μια τέτοια τροπή των γεγονότων, ίσως δεν είναι και υπέρ του παράκτιου κράτους, το οποίο χάνει ένα σημαντικό χρηματικό ποσό.

4.3.1. Η εγγύηση μη οικονομικής φύσης

Με το πέρας των ετών και την εξέταση διαφορετικών υποθέσεων ταχείας απόλυσης από το Δικαστήριο, έχει καταστεί σαφές, ότι βασικό πρόβλημα των παράκτιων κρατών είναι η ανεξέλεγκτη και παράνομη αλιεία, η οποία θέτει σε κίνδυνο τους πολύτιμους ζώντες πόρους. Και παρόλα τα αποτρεπτικά μέτρα τα οποία υιοθετούν τα κράτη, κανείς δεν μπορεί να εγγυηθεί, πως ένα πλοίο που συνελήφθη για παράνομη αλιεία, δεν θα συνεχίσει την δραστηριότητά του, μετά την απελευθέρωσή του. Οπότε, ήταν ζήτημα χρόνου να ανακύψει σε κάποιες από τις υποθέσεις ένα κριτήριο εύλογης εγγύησης μη οικονομικής φύσης, αλλά περισσότερο πρακτικής, το οποίο θα επεδίωκε να διασφαλίσει τα συμφέροντα του κράτους στο μέλλον. Το λεγόμενο κριτήριο «καλής συμπεριφοράς», ανέκυψε στην υπόθεση Volga. Ειδικότερα, η Αυστραλία, απαίτησε πέραν της καταβολής οικονομικής εγγύησης, και την εκπλήρωση δύο συγκεκριμένων όρων για την απόλυση του πλοίου : πρώτον, απαίτησε να της δοθούν αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με την πλοιοκτήτρια εταιρεία και τους τελικούς ιδιοκτήτες (ultimate beneficial owners) και δεύτερον,

⁹⁶ Brown, Chester. "Reasonableness in the Law of the Sea: The Prompt Release of the Volga." LJIL 16 (2003): 621.

απαίτησε την εγκατάστασης στο πλοίο του συστήματος Vessel Monitoring System⁹⁷, προκειμένου να είναι βέβαιο ότι θα εναρμονιστεί με τα μέτρα που προβλέπει η Σύμβαση για τη διατήρηση των θαλάσσιων έμβιων πόρων της Ανταρκτικής, (CCAMLR)⁹⁸. Εν προκειμένω, το Δικαστήριο κλήθηκε να απαντήσει στο ερώτημα, εάν και κατά πόσο είναι συμβατή με το άρθρο 292 η επιβολή εκ μέρους του παράκτιου κράτους μη οικονομικών εγγυήσεων για την ταχεία απόλυση πλοίου. Σε αυτή την περίπτωση, το Δικαστήριο υιοθέτησε μια μάλλον συντηρητική άποψη⁹⁹. Θεώρησε ότι η έκφραση «εγγύηση ή άλλη ασφάλεια» όπως αναφέρεται στο άρθρο 73(2), θα πρέπει να θεωρείται ότι αναφέρεται σε εγγύηση ή ασφάλεια αποκλειστικά οικονομικής φύσης. Η άποψη αυτή ενισχύθηκε με το επιχείρημα ότι, η Σύμβαση προβλέπει και αναφέρει ρητά την επιβολή μη οικονομικών όρων, όπου χρειάζεται. Συνεπώς, το Δικαστήριο αποφάσισε ότι οποιεσδήποτε μη οικονομικής φύσεως προϋποθέσεις δεν μπορούν να αποτελούν κομμάτι της εγγύησης κατά την εφαρμογή του άρθρου 292, ως προς παραβίαση του άρθρου 73(2) της Σύμβασης, καθώς κάτι τέτοιο, θα εναντιωνόταν στον σκοπό και το αντικείμενο της διαδικασίας ταχείας απόλυσης¹⁰⁰. Όπως χαρακτηριστικά καταλήγει η απόφαση του Δικαστηρίου, δεν μπορεί να εκλαμβάνεται η διαδικασία ταχείας απόλυσης ως νομικό μέτρο αποτροπής μελλοντικής παράνομης αλιείας από τα πλοία που απολύονται¹⁰¹. Την αντίθετη άποψη, εξέφρασαν οι δικαστές Cot και Shearer, οι οποίοι υποστηρίζουν ότι το ζήτημα της παράνομης αλιείας είναι ευρύτερο κ ιδιαίτερα σημαντικό και οι ποινές που εφαρμόζονται θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν τι σοβαρές επιπτώσεις που έχει στο

⁹⁷ Τα συστήματα παρακολούθησης σκαφών, χρησιμοποιούνται στην εμπορική αλιεία, ώστε οι περιβαλλοντικοί και οι αλιευτικοί ρυθμιστικοί οργανισμοί να παρακολουθούν τις δραστηριότητες των αλιευτικών σκαφών.

⁹⁸ Βλ. σχετικά Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources, <https://www.ccamlr.org/en/organisation/home-page>

⁹⁹ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προσέγγιση του Δικαστή Anderson, σύμφωνα με τον οποίο, η οι προβλέψεις της Σύμβασης, δεν αποκλείουν σε κανένα σημείο ρητά και την επιβολή μη οικονομικής φύσης εγγυήσεων, βλ. αναλυτικά, ITLOS, Case No. 11 The "Volga" Case (Russian Federation v. Australia), Prompt Release, Dissenting opinion of Judge Anderson, p. https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_dis_op_Anderson_en.pdf

¹⁰⁰ ITLOS, Case No. 11 The "Volga" Case (Russian Federation v. Australia), Prompt Release, Judgment of 23 December 2002, p.34, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_en.pdf

¹⁰¹ Για την αντίθετη άποψη, βλέπε, *ibid*, Separate opinion of Judge Cot, p. 55, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_sep_op_Cot_en.pdf

περιβάλλον. Ακόμη, ο δικαστής Shearer, πιστεύει πως η σχέση κόστους-οφέλους ανάμεσα στην παράνομη αλιεία και στις κυρώσεις, οφείλει να αλλάξει δραματικά υπέρ των δεύτερων, ώστε να λειτουργήσει αποτρεπτικά σε τέτοιου είδους επαναλαμβανόμενη συμπεριφορά¹⁰².

4.4. Ζήτημα σημαίων ευκαιρίας & γνήσιου νομικού δεσμού

Σε μια διεθνή δικαιοδοτική διαδικασία, ένας από τους κύριους άξονες, αποτελεί και η εθνικότητα, η κοινώς λεγόμενη, σημαία, του πλοίου. Κι αυτό γιατί, η εθνικότητα του πλοίου καθορίζει όλα τα σημαντικά στοιχεία.

Με βάση την ανάλυση που δίνει ο δικαστής Laing στην υπόθεση Grand Prince, τρία στοιχεία καθορίζουν τον καθορισμό της εθνικότητας του πλοίου : η πράξη απόδοσης της εθνικότητας από το κράτος σημαίας, η νηολόγηση (registration) του πλοίου, και τέλος, η χρήση της σημαίας (flying) από το πλοίο. Αυτές οι τρεις προϋποθέσεις, συνδυαστικά, αντιστοιχούν σε ένα θεωρητικό στοιχείο, σε ένα υλικό στοιχείο και σε ένα συμβολικό στοιχείο.¹⁰³

Προκειμένου να ασκηθεί η διπλωματική προστασία εξειδικευμένου σκοπού, το τεκμήριο της εθνικότητας πρέπει να είναι αδιαμφισβήτητο κατά την στιγμή τέλεσης της παραβίασης και κατά τη στιγμή της υποβολής της αίτησης¹⁰⁴

Κατά την εξέταση της υπόθεσης Grand Prince από το Δικαστήριο, γεννήθηκε η εντύπωση στους δικαστές, ότι η εξουσιοδότηση της Μπελίζ για την υποβολή της

¹⁰² ITLOS, Case No. 11 The "Volga" Case (Russian Federation v. Australia), Prompt Release Dissenting opinion of Judge ad hoc Shearer, p.69, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_sep_op_Shearer_en.pdf

¹⁰³ ITLOS, Case No. 8 The "Grand Prince" Case (Belize v. France), Prompt Release, Separate opinion of Judge Laing, p.58, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO_L.pdf

¹⁰⁴ Ibid, Separate opinion of Judge Treves, p.63, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO_T.pdf

αίτησης, έγινε καθαρά για να διευκολύνει τον πλοιοκτήτη να αποφύγει την κατάσχεση, κι όχι επειδή η Μπελίζ θεωρούσε πως ασκεί διπλωματική προστασία υπέρ του εγγεγραμμένου στο νηολόγιο της πλοίο¹⁰⁵.

Μία ομάδα δικαστών¹⁰⁶, εξέθεσε ένα διαφορετικό σκεπτικό, από αυτό της απόφασης, το οποίο ουσιαστικά ήταν αντίθετο. Θεώρησαν, ότι η πράξη της απόδοσης της εθνικότητας σε ένα πλοίο αποτελεί αυστηρά μια διαδικασία εσωτερικού δικαίου και από τη στιγμή που η Μπελίζ αποφάσισε να ασκήσει διπλωματική προστασία υπέρ του πλοίου, το Δικαστήριο δεν δικαιούται να εξετάσει την νηολόγηση του πλοίου. Σε μία ρηξικέλυθη προσέγγιση του διεθνούς δικαίου, οι εν λόγω δικαστές, έκριναν, ότι η απόφαση του Δικαστηρίου να στερήσει από την Μπελίζ τα δικαιώματά της ως κράτος σημαίας ακόμη για τον περιορισμένο σκοπό του άρθρου 292, ενέχει τον εξής κίνδυνο. Προκαλεί, πιθανώς ακούσια, την καθιέρωσης ενός συστήματος, με βάση το οποίου, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, το κράτος σημαίας θα μπορεί να απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το καθεστώς του κράτους-σημαίας, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που θεσπίζονται με βάση το άρθρο 94 της Σύμβασης¹⁰⁷.

Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Gullett, είναι σύνηθες στη διεθνή ναυτιλία, να δημιουργούνται πολύπλοκα και σκιάδη εταιρικά σχήματα, τα οποία αποσκοπούν στην αποφυγή του καταλογισμού σχετικά με παράνομες δραστηριότητες, όπως είναι η εξαιρετικά επικερδής παράνομη αλιεία¹⁰⁸.

¹⁰⁵

¹⁰⁶ Βλ. σχετικά, Ibid, *Joint dissenting opinion of Judges Caminos, Marotta Rangel, Yankov, Yamamoto, Akl, Vukas, Marsit, Eiriksson and Jesus*, https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-DO_CMYAVMEJ.pdf

¹⁰⁷ Ibid,

¹⁰⁸ Gullett, Warwick. "Prompt Release Procedures and the Challenge for Fisheries Law Enforcement: The Judgment of the International Tribunal for the Law of the Sea in The 'Volga' Case (Russian Federation V Australia)." *Federal Law Review* 31.2 (2003): 395-407. p.397

Συμπεράσματα

Η Σύμβαση του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας, έφερε μεγάλες αλλαγές, σε μια προσπάθεια να ανταποκριθεί σε έναν τόσο δυναμικά εξελισσόμενο χώρο, όπως είναι αυτός του θαλάσσιου περιβάλλοντος, της ναυτιλίας και της επιστημονικής έρευνας. Και φρόντισε για τη διαφύλαξη αυτού του καινούριου θεσμικού πλαισίου, μέσα από την καθιέρωση ενός σφαιρικού συστήματος ειρηνικής επίλυσης διαφορών. Η κορωνίδα του συστήματος, το Διεθνές Δικαστήριο Δικαίου της Θάλασσας, έχει αποδείξει την αξία του στο πέρας των ετών, μέσα από την πληθώρα προσφυγών των κρατών μερών στη Σύμβαση, σχετικά με ένα μεγάλο εύρος ζητημάτων.

Η πρόβλεψη της Σύμβασης για την ταχεία απόλυση πλοίου υπό την καταβολή εγγύησης, όπως αναφέρεται στο Άρθρο 292, αποτέλεσε μια ρηξικέλευθη πρόνοια, η οποία αποσκοπούσε στην εξισορρόπηση των συμφερόντων των παράκτιων κρατών με τα συμφέροντα της ναυτιλιακής δραστηριότητας.

Η σημασία αυτής της πρόβλεψης αναδείχθηκε με το πέραςμα των ετών και με την υποβολή εννέα υποθέσεων με το εν λόγω διακύβευμα στο Δικαστήριο. Όλες αυτές οι υποθέσεις αφορούσαν στην παραβίαση εκ μέρους των πλοίων, της αλιευτικής νομοθεσίας των παράκτιων κρατών και την συνεπακόλουθη κράτηση των πλοίων ή και των πληρωμάτων. Η εξέταση των υποθέσεων από το Δικαστήριο, συνεισέφερε μεγάλη ερμηνευτική αξία στο διεθνές δίκαιο της θάλασσας και βοήθησε να αποσαφηνιστούν ιδιαίτερα νομικά ζητήματα.

Ειδικότερα, το Δικαστήριο, αποσαφήνισε ζητήματα παραδεκτού και δικαιοδοσίας των υποθέσεων, ζητήματα διαλεκτικής σχέσης ανάμεσα στα εθνικά και τα διεθνή δικαστήρια (ως προς τη συγκεκριμένη διαδικασία ειδικού σκοπού), κ.α. Περαιτέρω, το Δικαστήριο κλήθηκε να αντιμετωπίσει εκτός από ζητήματα θεωρίας και πρακτικά ζητήματα, όπως τα κριτήρια ορισμού της εύλογης εγγύησης, τα οποία, και τρόπον τινά, καθιέρωσε. Ακόμη, ζητήματα, όπως η κατάσχεση και η εθνικότητα

των πλοίων, φωτίστηκαν υπό το πρίσμα των δικαστών, προσφέροντας πολύτιμη ερμηνευτική γνώση.

Η συγγραφέας πιστεύει ότι η διαδικασία ταχείας απόλυσης αποτελεί ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον θέμα έρευνας στο ευρύτερο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου και μπορεί να συμβάλλει στην εξέλιξη του δικαίου. Σαν μελέτη μπορεί σίγουρα να εξελιχθεί και κάθε υπόθεση να αναλυθεί σε εύρος αλλά και σε βάθος, προσφέροντας σημαντικά στον κλάδο του διεθνούς δικαίου της θάλασσας. Ειδικά η Ελλάδα, ως ναυτιλιακό κράτος και μετά την πρόσφατη οριοθέτηση της Αποκλειστικής Οικονομικής της Ζώνης, θα πρέπει να είναι προετοιμασμένη για την πρόνοια του άρθρου 292.

Βιβλιογραφία

Ξενόγλωσση Αρθρογραφία (Με αλφαβητική σειρά)

Anderson, David H. "Investigation, detention and release of foreign vessels under the UN Convention on the Law of the Sea of 1982 and other international agreements." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 165-177.

Brown, E. D. "The M/V 'Saiga' case on prompt release of detained vessels: The first judgment of the international tribunal for the law of the sea." *Marine Policy* 22.4-5 (1998): 307-326.

Brown, Chester. "Reasonableness in the Law of the Sea: The Prompt Release of the Volga." *LJIL* 16 (2003): 621.

Cogliati-Bantz, Vincent P. "II. International Tribunal for the Law of the Sea, Hoshinmaru (Japan v Russian Federation) and Tomimaru (Japan v Russian Federation), Prompt Release Judgments of 6 August 2007." *International & Comparative Law Quarterly* 58.1 (2009): 241-258.

Godio, Leopoldo MA, and Julián M. Rosenthal. "The Prompt Release of Vessels in Provisional Measures Procedures. New Trends and Challenges." *Revista Tribuna Internacional* 4.7 (2015): 43-67.

Gullett, Warwick. "Prompt Release Procedures and the Challenge for Fisheries Law Enforcement: The Judgment of the International Tribunal for the Law of the Sea in The 'Volga' Case (Russian Federation V Australia)." *Federal Law Review* 31.2 (2003): 395-407.

Hamid, Abdul Ghafur, and Khin Maung Sein. "Prompt release of vessel and crew under Article 292 of the UNCLOS: Is it an adequate safeguard against the powers of coastal states." *Journal of Applied Sciences Research* 7.13 (2011): 2429-2430.

Jaenicke, Günther. "Prompt Release of Vessels—The M/V" Saiga" Case." *Max Planck Yearbook of United Nations Law Online* 2.1 (1998): 387-407.

L. B. Sohn, Center for Oceans Law and Policy, University of Virginia, United Nations Convention on the Law of the Sea 1982, Volume, pp.70-71

Lagoni, Rainer. "The prompt release of vessels and crews before the International Tribunal for the Law of the Sea: a preparatory report." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 147-164.

Lindpere, Heiki. "Prompt Release of Detained Foreign Vessels and Crews in Matters of Marine Environment Protection." *Int'l J. Legal Info.* 33 (2005): 240-255.

MacGibbon, Iain C. "Estoppel in international law." *The International and Comparative Law Quarterly* 7.3 (1958): 468-513.

Mensah, Thomas. "The Tribunal and the Prompt Release of Vessels." *The International Journal of Marine and Coastal Law* 22.3 (2007): 425-449.

Oman, Bernard H., and Vincent P. Bantz. "The Camouco"(Panama v. France) (Judgment). ITLOS Case No. 5." *American Journal of International Law* (2000): 713-721.

Oxman, Bernard H. "Observations on vessel release under the United Nations Convention on the Law of the Sea." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 201-215.

Paulsson, Jan, Jurisdiction and Admissibility, Global Reflections on International Law, Commerce and Dispute Resolution, ICC publishing; University of Miami Legal Studies Research Paper No. 30 (2010) 167.

Rothwell, Donald R., and Tim Stephens. "Illegal Southern Ocean fishing and prompt release: balancing coastal and flag state rights and interests." *The International and Comparative Law Quarterly* 53.1 (2004): 171-187.

Rothwell, Donald R., and Tim Stephens. "The 'Volga' Case (Russian Federation v. Australia): Prompt Release and the Right and Interests of Flag and Coastal States." *Multilateralism & International Ocean Resources Law, Berkeley: Law of the Sea Institute, Earl Warren Legal Institute, University of California, Berkeley* (2004).

Tanaka, Yoshifumi. "Prompt release in the United Nations convention on the law of the sea: some reflections on the ITLOS Jurisprudence." *Netherlands international law review* 51.2 (2004): 237-271.

Treves, Tullio. "The Proceedings Concerning Prompt Release of Vessels and Crews before the International Tribunal for the Law of the Sea." *The International Journal of marine and coastal law* 11.2 (1996): 179-200.

Trevisanut, Seline. "The Exercise of Administrative Functions by ITLOS: A Comment on Prompt Release Cases." *International Courts and the Development of International Law*. TMC Asser Press, The Hague, The Netherlands, 2013. 311-323.

Wegelein, Florian H. Th. "The Rules of the Tribunal in the Light of Prompt Release of Vessels." *Ocean Development & International Law* 30.3 (1999): 255-296.

Διεθνείς Συνθήκες

Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας του 1982, (Σύμβαση του Μοντέγκο Μπαίου)

Άλλα κείμενα

Κανονισμός Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαίου Θαλάσσης

Νομολογία Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαίου Θαλάσσης (Με χρονολογική σειρά)

- Case No. 1 The M/V "SAIGA" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea),
Prompt Release
Institution of Proceedings

Application submitted by Saint Vincent and the Grenadines, 11/11/1997

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/application_with_out_annexes_svg_131197_eng.pdf

Written Proceedings

Response of Guinea,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/response_without_annexes_g_271197_eng.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records, ITLOS/PV.97 21 November 1997 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/pv_97_211197_am_eng.pdf

ITLOS/PV.97/1 27 November 1997 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/pv_97_271197_pm_eng.pdf

ITLOS/PV.97/2 28 November 1997 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/pv_97_281197_pm_eng.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 24/11/2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/minutes_case1.pdf

Orders, Order of 13 November 1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-O-13_Nov_97.pdf

Order of 21 November 1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-O-21_Nov_97.pdf

Judgment

Judgment of 4 December 1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4_Dec_97.pdf

Dissenting opinion of President Mensah,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4_Dec_97-DO_M.pdf

Collective dissenting opinion of Vice-President Wolfrum and Judge Yamamoto,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4_Dec_97-DO_WY.pdf

Collective dissenting opinion of Judges Park, Nelson, Chandrasekhara Rao, Vukas and Ndiaye,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4_Dec_97-DO_PNCVN.pdf

Dissenting opinion of Judge Anderson,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_1/published/C1-J-4_Dec_97-DO_A.pdf

Press Releases, ITLOS/Press 8: The Tribunal receives application for prompt release of a vessel and its crew, 13/11/1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_8_en.pdf

ITLOS/Press 9: Hearings in the M/V "SAIGA" Case/Tribunal issues Order, 21/11/1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_9_en.pdf

ITLOS/Press 10: Hearings concluded in the M/V "SAIGA" Case/Judgment orders prompt release, 4/12/1997,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_10_en.pdf

- Case No. 5 The "Camouco" Case (Panama v. France), Prompt Release Institution of Proceedings

Application submitted on behalf of Panama, 17/1/2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/request_panama_eng.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of France, 25/1/2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/response_france_eng.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.00/1 27 January 2000 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Vre27.01.am.pdf

ITLOS/PV.00/2 27 January 2000 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Vre27.01.pm.pdf

ITLOS/PV.00/3 28 January 2000 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Vre28.01.am.pdf

ITLOS/PV.00/4 28 January 2000 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Vre28.01.pm.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Minutes.Case5.pdf

List of questions to the Parties,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Questions and Answers/1. Questions du Tribunal en francais et anglais .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Questions_and_Answers/1. Questions du Tribunal en francais et anglais .pdf)

Answers from Panama to questions posed by the Tribunal,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Questions and Answers/2. Answers from Panama.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/Questions_and_Answers/2. Answers from Panama.pdf)

Order

Order 2000/1 of 17 January 2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-O-17_jan_20.pdf

Judgment

Judgment of 7 February 2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20.pdf

Declaration of Judge Mensah,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-D_M.pdf

Declaration of Judge Laing,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-D_L.pdf

Declaration of Judge Ndiaye,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-D_N.pdf

Separate opinion of Vice-President Nelson,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-SO_N.pdf

Dissenting opinion of Judge Anderson,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-DO_A.pdf

Dissenting opinion of Judge Vukas,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-DO_V.pdf

Dissenting opinion of Judge Wolfrum,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-DO_W.pdf

Dissenting opinion of Judge Treves,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_5/published/C5-J-7_feb_20-DO_T.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 33: Application filed against France for release of arrested Panamanian fishing vessel Camouco and its Master, 17/1/2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_33_en.pdf

ITLOS/Press 34: Judgment to be delivered in the Camouco case (prompt release), 3/2/2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_34_en.pdf

ITLOS/Press 35: Tribunal delivers Judgment in the "Camouco" case (Panama v. France), 7/2/2000,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_35_en.pdf

- Case No. 6 The "Monte Confurco" Case (Seychelles v. France), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application submitted on behalf of the Seychelles, 24/11/2000,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/application_seychelles_eng.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of France, 5/12/2000,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/response_france_eng.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.00/5 7 December 2000 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/00_5_eng.pdf

ITLOS/PV.00/6 7 December 2000 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/00_6_eng.pdf

ITLOS/PV.00/7 8 December 2000 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/00_7_eng.pdf

ITLOS/PV.00/8 8 December 2000 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/00_8_eng.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 11/3/2008,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/Minutes.Case6.pdf

List of questions to the Parties

Answers from the Republic of Seychelles to questions posed by the Tribunal,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/Questions_and_Answers/2. Answers to questions put by ITLOS to the Republic of Seychelles.pdf

French legislation submitted by France (French text only),
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/Questions_and_Answers/3. Legislation francaise remise par la France FR .pdf

Final Submissions

Final Submissions of the Seychelles, 8/12/2000,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/C6 - Final Submission Seychelles.pdf

Final Submissions of France, 8/12/2000,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/C6 -
_Final Submission France.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/C6_-_Final_Submission_France.pdf)

Order

Order 2000/2 of 27 November 2000,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-O-
27 nov 20.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-O-27_nov_20.pdf)

Judgment

Judgment of 18 December 2000,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20.pdf)

Declaration of Judge Mensah,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-D M.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-D_M.pdf)

Declaration of Judge Vukas,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-D V.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-D_V.pdf)

Declaration of Judge Ndiaye,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-D N.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-D_N.pdf)

Separate opinion of Vice-President Nelson,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-SO N.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-SO_N.pdf)

Dissenting opinion of Judge Anderson,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-DO A.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-DO_A.pdf)

Dissenting opinion of Judge Laing,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-DO L.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-DO_L.pdf)

Dissenting opinion of Judge Jesus,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-
18 dec 20-DO J.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_6/published/C6-J-18_dec_20-DO_J.pdf)

Press Releases

ITLOS/Press 40: Application filed on behalf of the Seychelles against France for release of arrested fishing vessel, 27/11/2000,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press rele
ase 40 en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_40_en.pdf)

ITLOS/Press 41: Judgment to be delivered in the "Monte Confurco" Case, 15/12/2000,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_41_en.pdf

ITLOS/Press 42: Tribunal delivers Judgment in the "Monte Confurco" Case (Seychelles v. France), 18/12/2000,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_42_en.pdf

- Case No. 8 The "Grand Prince" Case (Belize v. France), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application submitted on behalf of Belize, 21/3/2001,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/application_belize_e.pdf

Written Proceedings

Observations of the French Government, 4/4/2001,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/observations_france.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.01/1 5 April 2001 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/vre0504.01.pdf

ITLOS/PV.01/2 5 April 2001 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/vre0504.02.pdf

ITLOS/PV.01/3 6 April 2001 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/vre0604.03.pdf

ITLOS/PV.01/4 6 April 2001 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/vre0604.04.pdf

ITLOS/PV.01/5 20 April 2001 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/vre2004.05.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 2/3/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/Minutes.Case8.pdf

List of questions to the Parties

Answers from France to questions posed by the Tribunal, 6/4/2001,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/Questions_and_Answers/2. Answers to questions put by the Tribunal.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/Questions_and_Answers/2._Answers_to_questions_put_by_the_Tribunal.pdf)

Reply of Belize to questions posed by the Tribunal , 6/4/2001,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/Questions_and_Answers/3. Reply of Belize to questions posed by the Tribunal EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/Questions_and_Answers/3._Reply_of_Belize_to_questions_posed_by_the_Tribunal_EN_.pdf)

Order

Order 2001/2 of 21 March 2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-O-21_mar_01.pdf

Judgment

Judgment of 20 April 2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01.pdf

Declaration of Vice-President Nelson,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D N.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D_N.pdf)

Declaration of Judge Wolfrum,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D W.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D_W.pdf)

Declaration of Judge ad hoc Cot,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D C.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-D_C.pdf)

Separate opinion of Judge Anderson,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO A.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO_A.pdf)

Separate opinion of Judge Laing,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO L.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO_L.pdf)

Separate opinion of Judge Treves,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO T.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-SO_T.pdf)

Joint dissenting opinion of Judges Caminos, Marotta Rangel, Yankov, Yamamoto, Akl, Vukas, Marsit, Eiriksson and Jesus,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_8/published/C8-J-20_apr_01-DO_CMYAVMEJ.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 46: Application filed on behalf of Belize against France for release of arrested fishing vessel, 21/3/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_46_en.pdf

ITLOS/Press 47: Judgment to be delivered in the "Grand Prince" Case, 19/4/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_47_en.pdf

ITLOS/Press 48: Tribunal delivers Judgment in the "Grand Prince" Case (Belize v. France)/Tribunal finds it has no jurisdiction, 20/4/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/press_release_48_en.pdf

- Case No. 9 The "Chaisiri Reefer 2" Case (Panama v. Yemen), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application submitted on behalf of Panama, 2/7/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_9/application_panama_030701.pdf

Orders

Order 2001/3 of 6 July 2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_9/published/C9-O-6_jul_01.pdf

Order 2001/4 of 13 July 2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_9/published/C9-O-13_jul_01.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 51: Application filed on behalf of Panama against Yemen for release of arrested vessel, 5/7/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.51.pdf

ITLOS/Press 52: Case removed from Tribunal's list, 16/7/2001,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.52.pdf

- Case No. 11 The "Volga" Case (Russian Federation v. Australia), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application submitted by the Russian Federation, 12/11/2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/application_rus_s_fed_eng.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of Australia, 7/12/2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/statement_response_australia_e.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.02/01 12 December 2002 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/vre1212am.01.pdf

ITLOS/PV.02/02 12 December 2002 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/vre1212pm.02.pdf

ITLOS/PV.02/03 13 December 2002 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/vre1312am.03.pdf

ITLOS/PV.02/04 13 December 2002 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/vre1312pm.04.pdf

ITLOS/PV.02/05 23 December 2002 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/vre2312am.05.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 12,13,23/12/2002

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/mins_case_11.pdf

Order

Order 2002/1 of 2 December 2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_order_0212_02_en.pdf

Judgment

Judgment of 23 December 2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_en.pdf

Declaration of Vice-President Vukas,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_dec_Vukas_en.pdf

Declaration of Judge Marsit,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_dec_Marsit_en.pdf

Separate opinion of Judge Cot,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_sep_op_Cot_en.pdf

Dissenting opinion of Judge Anderson,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_dis_op_Anderson_en.pdf

Dissenting opinion of Judge ad hoc Shearer,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_11/11_judgment_231202_sep_op_Shearer_en.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 71: Application filed on behalf of the Russian Federation against Australia for release of arrested vessel and members of crew, 2/12/2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.71.pdf

ITLOS/Press 73: Hearing to commence on 12 December 2002 at 10 a.m. in The "Volga" Case, 10/12/2003,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.73.pdf

ITLOS/Press 74: Judgment to be delivered in the "Volga" Case, 20/12/2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.74.pdf

ITLOS/Press 75: Judgment delivered in the "Volga" Case, 23/12/2002,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.75.pdf

- Case No. 13 The "Juno Trader" Case (Saint Vincent and the Grenadines v. Guinea-Bissau), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application on behalf of Saint Vincent and the Grenadines, 18/11/2004,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Application.SVG.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of Guinea-Bissau, 26/11/2004,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/response_gb_eng.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

TLOS/PV.04/01 1 December 2004 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/vre-0112pm.04-01.Corr.1.pdf

ITLOS/PV.04/02 6 December 2004 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/vre.061204AM.pdf

ITLOS/PV.04/03 6 December 2004 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/vre-0612pm.E.pdf

ITLOS/PV.04/04 7 December 2004 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Vre-0712amE.pdf

ITLOS/PV.04/05 7 December 2004 p.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/VRE-0712pmE.pdf

ITLOS/PV.04/06 18 December 2004 a.m.,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/vre-1812am.04-06.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 1,6,7,18/12/2004,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Minutes.Case13.pdf

List of questions to the Parties (English text only)

Reply from Guinea-Bissau to questions posed by the Tribunal (English text only),
7/12/2004,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Questions and Answers/2. Reply from Guinea Bissau EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Questions_and_Answers/2. Reply from Guinea Bissau EN .pdf)

Responses from Saint Vincent and the Grenadines to questions posed by the Tribunal, 7/12/2004,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Questions and Answers/3. Written Responses by Saint Vincent and the Grenadines.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/Questions_and_Answers/3. Written Responses by Saint Vincent and the Grenadines.pdf)

Orders

Order 2004/1 of 19 November 2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_order_191104_en.pdf

Order 2004/2 of 1 December 2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_order_011204_en.pdf

Judgment

Judgment of 18 December 2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_en.pdf

Declaration of Judge Kolodkin,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_dec_Kolodkin_en.pdf

Joint Declaration of Judges Kolodkin, Anderson and Cot,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_joint_dec_Kolodkin Anderson Cot en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_joint_dec_Kolodkin_Anderson_Cot_en.pdf)

Separate Opinion of Judge Park,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Park en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Park_en.pdf)

Joint Separate Opinion of Judges Mensah and Wolfrum,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Wolfrum Mensah en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Wolfrum_Mensah_en.pdf)

Separate Opinion of Judge Chandrasekhara Rao,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Ch Rao en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Ch_Rao_en.pdf)

Separate Opinion of Judge Treves,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Treves en.pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Treves_en.pdf)

Separate Opinion of Judge Ndiaye,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Ndiaye_en.pdf

Separate Opinion of Judge Lucky,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_13/13_judgment_181204_sep_op_Lucky_en.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 91: Application filed on behalf of Saint Vincent and the Grenadines against Guinea-Bissau for the release of the arrested vessel Juno Trader and its crew, 19/11/2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.91.pdf

ITLOS/Press 92: Hearing in the "Juno Trader" Case postponed to 6 and 7 December, 1/12/2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_No.92.pdf

ITLOS/Press 94: Judgment in Case No. 13 to be delivered on Saturday, 18 December 2004 at 10:30 a.m., 17/12/2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.94.pdf

ITLOS/Press 95: Judgment delivered in The "Juno Trader" Case, 18/12/2004,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.95.pdf

- Case No. 14 The "Hoshinmaru" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application of Japan, 6/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/application_japan_eng.1.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of the Russian Federation, 16/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/statement_response_russian_fed_eng.1.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.07/1 19 July 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/PV.07_1_19.07.p.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/2 20 July 2007 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/PV.07_2_20.7_a.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/3 20 July 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/PV.07_3_20.07_p.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/8 23 July 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/PV.07_8_23.07_p.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/9 6 August 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/PV.07_9.E.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 25/3/2010,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Minutes.Case14.pdf

List of questions to the Parties (English text only)

Documents submitted by Japan (English text only), 23/7/2007,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions and Answers/2. Documents submitted by Japan EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions_and_Answers/2. Documents submitted by Japan EN .pdf)

Documents submitted by the Russian Federation (English text only), 24/7/2007,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions and Answers/3. Documents submitted by the Russian Federation EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions_and_Answers/3. Documents submitted by the Russian Federation EN .pdf)

Letter from Japan commenting on the documents submitted by the Russian Federation (English text only), 26/7/2007,

[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions and Answers/4. Letter from Japan in response to the documents submitted by the Russian Federation EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/Questions_and_Answers/4. Letter from Japan in response to the documents submitted by the Russian Federation EN .pdf)

Order

Order 2007/1 of 9 July 2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_order_090707_en.pdf

Judgment

Judgment of 6 August 2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_en.pdf

Declaration of Judge Kolodkin,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_dec_Kolodkin_en.pdf

Declaration of Judge Treves,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_dec_Treves_en.pdf

Declaration of Judge Lucky,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_dec_Lucky_en.pdf

Declaration of Judge Türk,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_dec_Tuerk_en.pdf

Separate opinion of Judge Yanai,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_14/14_judgment_060807_sep_op_Yanai_en.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 110: Two applications filed at the Tribunal on behalf of Japan against the Russian Federation for release of two arrested fishing vessels, 6/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.110.pdf

ITLOS/Press 111: Tribunal to deliver its Judgments in The "Hoshinmaru" Case and The "Tomimaru" Case on Monday, 6 August 2007 at 2 p.m., 2/8/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.111.pdf

ITLOS/Press 112: Tribunal delivers Judgment in Case No 14, 6/8/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_112_E.pdf

ITLOS/Press 114: The "Hoshinmaru" Case Release of the vessel and crew after posting of the bond ordered by the Tribunal, 17/8/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_114_E.pdf

- Case No. 15 The "Tomimaru" Case (Japan v. Russian Federation), Prompt Release

Institution of Proceedings

Application of Japan, 6/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/application_japan_eng.1.pdf

Written Proceedings

Statement in Response of the Russian Federation, 17/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/response_russ_fed_eng.1.pdf

Oral Proceedings

Verbatim Records

ITLOS/PV.07/4 21 July 2007 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_4_21.07_a.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/5 21 July 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_5_21.07_p.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/6 23 July 2007 a.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_6_23.07_a.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/7 23 July 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_7_23.07_p.m.E.pdf

ITLOS/PV.07/10 6 August 2007 p.m.,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/PV.07_10_06.08.p.m.E.pdf

Minutes

Minutes of public hearings (original language) in accordance with article 86 of the Rules of the Tribunal, 29/3/2010,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Minutes.Case15.pdf

Questions and request for documents to the Parties (English text only),

Document submitted by Japan (English text only), 21/7/2007,

https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Questions_and_Answers/2_Documents_submitted_by_Japan_EN.pdf

Documents submitted by the Russian Federation (English text only), 24/7/2007,
[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Questions and Answers/3. Documents submitted by Russia EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Questions_and_Answers/3. Documents submitted by Russia EN .pdf)

Letter from Japan commenting on the documents submitted by the Russian Federation (English text only), 26/7/2007,
[https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Questions and Answers/4. Letter from Japan in response to the documents submitted by Russia EN .pdf](https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/Questions_and_Answers/4. Letter from Japan in response to the documents submitted by Russia EN .pdf)

Order

Order 2007/2 of 9 July 2007,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_order_090707_en.pdf

Judgment

Judgment of 6 August 2007,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_en.pdf

Declaration of Judge Nelson,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_dec_Nelson_en.pdf

Declaration of Judge Yanai,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_dec_Yanai_en.pdf

Separate opinion of Judge Jesus,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_sep_op_Jesus_en.pdf

Separate opinion of Judge Lucky,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/cases/case_no_15/15_judgment_060807_sep_op_Lucky_en.pdf

Press Releases

ITLOS/Press 110: Two applications filed at the Tribunal on behalf of Japan against the Russian Federation for release of two arrested fishing vessels, 6/7/2007,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.110.pdf

ITLOS/Press 111: Tribunal to deliver its Judgments in The "Hoshinmaru" Case and The "Tomimaru" Case on Monday, 6 August 2007 at 2 p.m., 2/8/2007,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/Press.E.111.pdf

ITLOS/Press 113: Tribunal delivers Judgment in Case No 15, 6/8/2007,
https://www.itlos.org/fileadmin/itlos/documents/press_releases_english/PR_113_E.pdf

Πηγές από το Διαδίκτυο (Εφημερίδες κ.λπ.)

ITLOS, Provisional Measures & Prompt Release, Captain J. Ashley Roach, JAGC, USN (ret.) Office of the Legal Adviser U.S. Department of State (retired) Senior Visiting Scholar, CIL NUS ARF Seminar on UNCLOS Session 4.3 Manila May 29, 2014,
<http://aseanregionalforum.asean.org/wp-content/uploads/2019/10/Annex-21-ITLOS-Provisional-Measures-and-Prompt-Release.pdf>

International Oil Pollution Compensation Funds Liability and compensation for oil pollution damage Texts of the 1992 Civil Liability Convention, the 1992 Fund Convention and the Supplementary Fund Protocol, https://iopcfunds.org/wp-content/uploads/2018/06/Text-of-Conventions_e.pdf

Convention on Limitation of Liability for Maritime Claims (LLMC Convention),
<https://www.jus.uio.no/english/services/library/treaties/06/6-07/liability-maritime-claims-consolidated.xml#treaty-header1-1>

UN, International Convention relating to the arrest of seagoing ships,
<https://treaties.un.org/doc/Publication/UNTS/Volume%20439/volume-439-I-6330-English.pdf>

Oceana, Protecting the world's oceans, Patagonian toothfish,
<https://oceana.org/marine-life/ocean-fishes/patagonian-toothfish>

Γενική Βιβλιογραφία

Καρακωστανόγλου, Βενιαμίν. *Η Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη στο νέο δίκαιο της θάλασσας: το νομικό καθεστώς με έμφαση στην αλιεία*. Διδακτορική Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ). Σχολή Νομικών Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών. Τμήμα Νομικής. Τομέας Διεθνών Σπουδών, 1998.

Σιούσιουρας, Π. *"Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Δίκαιο Θάλασσας και Ανθρωπιστικό Δίκαιο"*. Σιδέρης, Αθήνα (2015).

Τσάλτας, Γρηγόριος, Κλάδη-Ευσταθοπούλου, Μαριάνθη, "Το Διεθνές Καθεστώς των Θαλασσών και των Ωκεανών." Σιδέρης, Αθήνα (2003).

Tanaka, Yoshifumi. *The international law of the sea*. Cambridge University Press, 2015.